

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ЧЕТВРТА СЕДНИЦА
ПРВОГ РЕДОВНОГ ЗАСЕДАЊА
Четврти дан рада
27. април 2018. године

(Седница је почела у 10.10 часова. председава Верољуб Арсић, потпредседник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Поштоване даме и господа народни посланици, настављамо рад Четврте седнице Првог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2018. години.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика констатујем да седници присуствују 72 народна посланика.

Ради утврђивања броја народних посланика присутних у сали, молим народне посланике да убаце своје идентификационе картице у посланичке јединице електронског система за гласање.

Констатујем да је применом електронског система за гласање утврђено да су у сали присутна 93 народна посланика, односно да су присутна најмање 84 народна посланика и да постоје услови за рад Народне скупштине.

Обавештавам вас да су спречени да седници присуствују следећи народни посланици: Марија Обрадовић, Александра Томић, Дубравка Филиповски, Елвира Ковач, Жарко Обрадовић, Александар Стевановић, Александар Шешељ, Муамер Бачевац, Милена Бићанин и Владимир Маринковић.

Прелазимо на тачке 1–13. дневног реда (наставак заједничког начелног и јединственог претреса):

- ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О УСВАЈАЊУ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА УПОТРЕБЕ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ СНАГА ОДБРАНЕ У МУЛТИНАЦИОНАЛНИМ ОПЕРАЦИЈАМА У 2018. ГОДИНИ,
- ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О УЧЕШЋУ ПРИПАДНИКА ВОЈСКЕ СРБИЈЕ У МУЛТИНАЦИОНАЛНИМ ОПЕРАЦИЈАМА У 2018. ГОДИНИ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ВОЈНОМ ОБРАЗОВАЊУ,

- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ОДБРАНИ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВОЈСЦИ СРБИЈЕ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПРОИЗВОДЊИ И ПРОМЕТУ НАОРУЖАЊА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УПОТРЕБИ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ СНАГА ОДБРАНЕ У МУЛТИНАЦИОНАЛНИМ ОПЕРАЦИЈАМА ВАН ГРАНИЦА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВОЈНОЈ, РАДНОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОБАВЕЗИ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БЕЗБЕДНОСНО-ИНФОРМАТИВНОЈ АГЕНЦИЈИ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ МЕМОРАНДУМА О РАЗУМЕВАЊУ ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ ДРЖАВЕ ИЗРАЕЛ У ВЕЗИ СА ВОЈНОМ, ОДБРАМБЕНОМ И ОДБРАМБЕНО-ИНДУСТРИЈСКОМ САРАДЊОМ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ МЕМОРАНДУМА О РАЗУМЕВАЊУ ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ ГРЧКЕ О САРАДЊИ У ОКВИРУ АТИНСКОГ МУЛТИНАЦИОНАЛНОГ СТРАТЕШКО-ПОМОРСКОГ КООРДИНАЦИОНОГ ЦЕНТРА (AMSCC),
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ МЕМОРАНДУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ О САРАДЊИ У ОБЛАСТИ ВАЗДУХОПЛОВСТВА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РУМУНИЈЕ О САРАДЊИ У ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ.

Реч има народни посланик Наташа Михаиловић Ваџић.

Изволите.

НАТАША МИХАИЛОВИЋ ВАЏИЋ: Хвала, председавајући.

Колегинице и колеге народни посланици, представници Владе, министре са сарадницима, пред нама је предлог измена и допуна Закона о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије, такође и Годишњи план употребе Војске за 2018. годину и Предлог одлуке о учешћу припадника Војске Србије у конкретним мултинационалним операцијама у 2018. години.

Верујем да постоји широка сагласност међу посланицима у овој скупштини у вези са изменама и допунама Закона описаним у члану 1. који каже да је учешће припадника Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама у складу са националним, безбедносним,

одбрамбеним и спољнополитичким интересима Републике Србије. Даље се каже у члану 2. да Народна скупштина, на предлог Владе, доноси одлуку о учешћу припадника Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама, око чега, верујем, такође постоји најшира могућа сагласност народних посланика у овом дому.

Надам се, министре, да Центар за мултинационалне операције Генералштаба Војске Србије има у виду Резолуцију 1325 Савета безбедности УН „Жене, мир и безбедност“, као и закључак Владе из маја прошле године, када је усвојен и Национални акциони план за ту резолуцију за период од 2017. до 2020. године. Надам се да то имате у виду како у погледу припрема припадника мултинационалних операција тако и у погледу реализације саме операције.

Што се тиче обима ангажовања припадника у мултинационалним операцијама, Годишњим планом за 2018. годину предвиђено је учешће до седамсто припадника Војске Србије и једанаест припадника Министарства унутрашњих послова у осамнаест мултинационалних операција, плус у цивилним мисијама ЕУ и хуманитарним операцијама, како је то планом предвиђено. Верујем да њихов значај за интересе Републике Србије увелико премашује значај трошкова предвиђених за мултинационалне операције, који износи око 2,3 милијарде динара.

Овом приликом, због времена којим располажем, акцендоваћу само једну од неколико мултинационалних операција у којима по први пут учествују припадници наше војске, а то је операција УНДОФ на Блиском истоку. Апеловала бих на озбиљност и квалитет у припреми припадника Војске за упућивање на позицију војног посматрача, односно официра за везу у тој операцији УН, имајући у виду безбедносну и ратну ситуацију у Сирији, нестабилност на Голанској висоравни и у јужном Либану, пошто се и у самом плану истиче изузетна политичко-безбедносна сложеност и напетост, као и дугогодишња сукобљеност Сирије и Либана са Израелом и опасност по припаднике Мисије УН од стране радикалних терористичких група.

Верујем да заједничке војне вежбе које је Војска Србије имала са многобројним страним војскама унапређују њену интероперабилност, оснажују њену компатибилност и развијају способност још ефикаснијег учествовања у мултинационалним операцијама, што опет само по себи подупире и националне, одбрамбене, безбедносне и спољнополитичке интересе Републике Србије. Баш као што мислим да је корисно увећавати број војних вежби са разноврсним страним војскама, нарочито оним најопремљенијим, најiskusнијим и најобученијим, исто тако мислим да специфичност која произлази из војне неутралности Србије отвара додатну могућност за активније, обимније, ако хоћете и промишљеније, и још интензивније учешће Војске Србије у мултинационалним операцијама уколико оне подразумевају, разуме се, допринос остварењу интереса и циљева Републике Србије.

Стога, како не видим ништа спорно у предложеним изменама и допунама Закона о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Србије, подржаћу у дану за гласање овај предлог, као и моје колеге из Посланичке групе СДПС. И не само тај, већ и Предлог одлуке о учешћу припадника Војске Србије у конкретним мултинационалним операцијама, као и Годишњи план употребе Војске Србије за 2018. годину. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Звонимир Стевић.

Изволите.

ЗВОНИМИР СТЕВИЋ: Поштована председнице, поштовани министри са сарадницима, уважене колеге посланици, одмах на почетку да кажем да ће Посланичка група СПС у дану за гласање подржати сет предложених закона, као и билатералне споразуме.

У оквиру данашње расправе о пакету закона из сектора одбране осврћу се на учешће наших снага у међународним мировним операцијама, на предлог закона којим се регулише учешће наше земљу у овим операцијама, на Предлог закона о изменама и допунама Закона о војној, радној и материјалној обавези и на неке билатералне споразуме.

Србија има дугу традиција учешћа у мировним мисијама. Наши „плави шлемови“ више од пола века учествују у међународним мировним мисијама УН, а као европска земља учествујемо и у мисијама ЕУ. Мировне мисије УН одобрава Савет безбедности, који им даје пун легитимитет и гарант је неутралности ових мисија. Неутралност је основа њихове успешности у успостављању мира и решавању конфликта у кризним подручјима широм света. Такође, ангажовањем наших снага одбране у мултинационалним операцијама ЕУ и у оквиру заједничке безбедносне и одбрамбене политике Република Србија се интегрише у важну област активности ЕУ и истовремено јача своје безбедносне капацитете на путу ка чланству у Европској унији.

Учешће припадника Војске Србије у мултинационалним операцијама важан је елемент спољне политике Републике Србије, који свакако доприноси да се у односима са државама чланицама Уједињених нација и Европске уније Србија третира као равноправан партнер. Данас је у свету, нажалост, много кризних подручја чије конфликте саме државе не могу да реше, тако да мултинационалне операције представљају централни облик међународног реаговања на многобројне конфликтне ситуације у државама или између држава.

Србија поклања дужну пажњу учешћу у мултинационалним операцијама као облику међународне војне сарадње. Посебно треба истаћи изузетан кадровски потенцијал припадника наших војних снага који учествују у међународним мисијама, о чијој едукацији и регрутовању брине Центар за мировне операције Генералштаба Војске Србије.

Данас су у Србији на делу њене територије, а то је Косово и Метохија, присутне мировне мисије Уједињених нација (КФОР) и Европске уније (Еулекс), које имају за циљ да обезбеде услове за миран и нормалан живот свих грађана на КиМ али и стабилност у целом региону Западног Балкана. Морамо да верујемо да међународне мисије на Косову и Метохији могу да остваре задатке због којих су послате и да буду статусно неутралне.

Иначе, правни основ за учешће наших снага јесте Закон о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама, чије измене и допуне су пред нама. Њихов циљ је да се поступак доношења неопходних одлука за учешће у мултинационалним операцијама учини још ефикаснијим. Тако ће, према овим изменама, Народна скупштина од сада доносити одлуку о учешћу у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије која није временски ограничена, уместо да, као досад, сваке године доноси годишњи план. Влада би, на основу одлуке Народне скупштине о учешћу у мултинационалним операцијама, доносила сваке године план реализације учешћа Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама за наредну годину.

Такође, овом одлуком Народна скупштина би одлучила у које мултинационалне операције се могу упутити припадници Војске Србије, а био би прецизиран и укупан број припадника Војске Србије који у њима могу бити ангажовани. Таква одлука би важила до истека мандата мултинационалне операције или до евентуалног повлачења припадника Војске Србије пре истека мандата мултинационалне операције, о чему такође одлучује Народна скупштина.

Једна од кључних новина је и то да ће учешће Војске Србије у мултинационалним операцијама бити засновано и на спољнополитичким приоритетима и интересима Републике Србије за сваку конкретну мултинационалну операцију. Ово сматрамо добрим законским решењем јер спољнополитички приоритети и циљеви Србије треба да буду сагледани приликом одлучивања о учешћу у одређеним мултинационалним операцијама.

Данас Народна скупштина треба да ратификује четири билатерална споразума из области одбране, безбедности и ваздухопловства. Издвојио бих Меморандум између Владе Републике Србије и Владе Републике Српске о сарадњи у области ваздухопловства, којим се оснажује сарадња наших двеју држава заснована на Споразуму о успостављању специјалних паралелних односа Републике Србије и Републике Српске из 2006. године, као и на традиционално пријатељским односима. Овај меморандум односи се на више аспеката сарадње у области ваздухопловства, почев од обуке летачког особља, школовања пилота, одржавања и ремонта ваздухоплова. Овај споразум је израз обостране жеље да се стално унапређује сарадња са Републиком Српском.

Поштоване колеге посланици, поштовани господине министре, ја долазим са Косова и Метохије. Знамо да је наша војска гарант мира, безбедности, слободе и заштите територијалног интегритета и суверенитета Републике Србије, међутим, на овом делу територије државе Србије имамо специфичну ситуацију, односно присуство Мисије УН, а ја бих рекао протекторат од стране УН.

Зарад јавности, а због забринутости нашег народа за безбедност на Косову и Метохији, питао бих министра са сарадницима – каква је сарадња наше војске са припадницима КФОР-а и Еулекса? Дубоко сам убеђен, ако је та сарадња на завидном нивоу, то је једини гарант за безбедност свих грађана на простору Косова и Метохије. Да подсетим јавност и све нас, споразуми које смо потписали прецизирају под каквим условима и када наша војска и оружане снаге могу да делују на простору Косова и Метохије. Јер, до сада, у многим критичним ситуацијама они су се понашали као посматрачи, као што се недавно десило приликом хапшења директора Канцеларије за Косово и Метохију Марка Ђурића.

Нама остаје да се надамо да ће међународне снаге обезбедити сигурност и безбедност српског и осталог неалбанског живља на простору Косова и Метохије. Такође сматрам да ће Министарство одбране учинити све зарад сигурности и безбедности српског народа на Косову и Метохији и да ће се сарадња са међународном мисијом на Косову и Метохији одвијати у интересу свих грађана на овој територији.

На крају да поновим да ће Посланичка група СПС подржати предложени пакет закона. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Милетић Михајловић.

МИЛЕТИЋ МИХАЈЛОВИЋ: Поштована председнице Народне скупштине, поштовани министри и сарадници у Министарству, као посланик Посланичке групе Социјалистичка партија Србије свакако ћу и ја, заједно са колегама, гласати за предложене одлуке и законе из области одбране који су данас на дневном реду.

Ја ћу изнети неколико реченица и ставова у вези са законом о војном образовању. Важећи закон, који је досад важио, донет је 1994. године као Закон о војним школама и војним научноистраживачким установама. Он је донет од стране Савезне скупштине Југославије, али је важио и за време државне заједнице Србије и Црне Горе, а затим је важио у Републици Србији након проглашења Србије као самосталне државе. Његов рок свакако је истекао, а Србија као озбиљна држава, која има заиста славну традицију у одбрани земље и ономе што је њена војска и богата историја, заслужује свакако да се у овој области установи и донесе нов закон, што чинимо сада.

Позиција војног образовања је специфична. Законом о одбрани Републике Србије прописано је да Министарство одбране обавља послове који се односе на развој војног образовања и војне научноистраживачке делатности у одбрани земље. Такође, Законом о одбрани прописан је

поступак усклађивања војног образовања са општим образовањем и системом образовања у Републици Србији.

Наравно да има много додирних тачака и усклађености између онога што је систем образовања у Србији и онога што је специфичност војног образовања, тако да се може сматрати да је војно образовање ипак интегрални део општег система образовања у нашој републици. Било би погрешно и немогуће да се у војном образовању примењују искључиво закони из система образовања као што су Закон о основама система образовања и васпитања или Закон о високом образовању, јер војно образовање садржи низ посебности које подразумевају и доношење нових закона и прописа.

Наша традиција у области војног школства је импресивна и богата. Рецимо, вредно је помена и важно за јавност, да народ то зна, односно да људи знају, да је прва стражарска школа, а то је претеча Гарде, основана указом кнеза Милоша Обреновића 1830. године, значи пре 188 година, у Пожаревцу. За датум утемељења нашег војног школства ипак се узима 1850. година, када је кнез Александар Карађорђевић наложио формирање Артиљеријске школе, која је временом прерасла у Војну академију.

Наша славна историја у ослобађању и одбрани земље представља свакако основу и темељ војне науке, војне стратегије и тактике, које се изучавају и дан-данас на високошколским установама у нашој земљи, али и на престижним војним академијама и установама у свету као што су француски „Сен Сир“, руски „Фрунзе“, амерички „Вест Поинт“ итд.

Присетимо се да је Живојин Мишић начином распоређивања трупа, тактиком и прецизним одлукама, записано је у историји, одржао лекције не само аустроугарској војсци већ и генерацијама будућих официра. Победа на Колубари освојена је маневром уназад; реч је о дефанзивној тактици, и после повлачења до Колубаре и околних планина уследио је контраудар.

Друго, пробој Солунског фронта у страним уџбеницима се такође изучава и наводи као пример борбе у којој је мотив био пресудан фактор за победу. Задојени жељом да се што пре врате у отаџбину, наши војници су у солунском пробоју повели јуриш савезничке војске. Командант савезничких снага генерал Д'Епере препознао је мотив Срба и дао им кључну улогу у јуришу на Кајмакчалан.

Веома је важно да се то каже и да се учини једна промоција јунаштва и традиције и повеже с оним што је данас постојеће стање у нашој војсци и оним што треба да буде војно образовање зарад неке славне будућности наше војске и одбране наше земље. Бројни су примери мудрог ратовања и у другим биткама, у Првом светском рату, такође и у Другом светском рату, а свакако има и добрих примера у ономе што је наша војска урадила 1999. године у борби против НАТО алијансе. Подаци који нам говоре да су многе државе школовале своје војне кадрове у нашим војним установама потврђују чињеницу високе вредности нашег војног образовања.

Тиме ћу и да завршим, с напоменом да ћемо ми свакако гласати и за овај закон и за друге тачке дневног реда на овој седници. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има Весна Ивковић.

Изволите.

ВЕСНА ИВКОВИЋ: Поштована председнице, поштовани министре са сарадницима, поштоване колеге посланици, говорићу данас о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о одбрани. Моје колеге из посланичке групе говориле су о осталим законима из овог пакета.

Систем одбране Републике Србије је део укупног система националне безбедности који остварује националне безбедносне интересе, а то су, пре свега, заштита суверености, независности и територијалне целовитости Републике Србије, заштита безбедности државе и њених грађана, очување мира и безбедности у региону и свету. Притом бих подвукла наше стратешко опредељење – то је војна неутралност, која обухвата и сарадњу и партнерство са државама и међународним организацијама у области безбедности и одбране у свету.

Основни разлог за доношење овог закона, како наводи предлагач, јесте потреба да се отклоне проблеми и недостаци уочени у примени прописа којима се уређује систем одбране, али и потреба усаглашавања са променама у правном систему Републике Србије.

Овим законом се допуњује и прецизира делокруг послова Министарства одбране; затим, омогућава се оснивање буџетског фонда за потребе обезбеђења средстава за финансирање функционисања и унапређења службе трагања и спасавања војних ваздухоплова и развој способности Војске Србије. Овим предлогом установљава се обавеза да се прецизира који су то тајни подаци Војске Србије који се морају означити и чувати јер су од значаја за националну безбедност.

Оно што бих посебно истакла јесте да се законом омогућава стицање статуса удружења од посебног значаја за одбрану. То су удружења која своје деловање тежишно заснивају на областима од значаја за одбрану и својим програмима, деловањем, масовношћу и организованошћу доприносе јачању система одбране.

Искористићу прилику да скренем пажњу на Савез резервних војних старешина Србије. До сада су ова удружења радила у јако отежаним условима. Једно краће подсећање на историјат овог удружења: наиме, Савез резервних војних старешина је организација која је основана 1919. године, на годишњицу пробоја Солунског фронта, како тај датум не би пао у заборав. Ту славну победу извојевала је српска војска коју су тада у 80% чинили резервни официри, резервни подофицири и резервисти. Први председник био је војвода Степа Степановић, који ју је и основао препознајући потребу за постојањем шире популације која разуме обавезу и располаже знањима и вештинама потребним за одбрану земље.

Стогодишња традиција ове организације обавезује нас да подржимо њен опстанак, регулишемо статус и њено финансирање. Потенцијал ове организације представљају позитивне друштвене вредности, пре свега патриотизам, као и знање и искуство њених чланова у пословима одбране земље. Савез резервних војних старешина, поред осталих циљева, негује слободарску традицију српског народа и сећање на значајне догађаје из историје његове борбе за слободу и независност. У том смислу сам заједно са колегиницом Стефаном Миладиновић поднела амандман на члан 21. Предлога закона и надам се да ће се прецизирати статус ове организације.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, потрошили сте време.

Реч има народни посланик Горица Гајић.

ГОРИЦА ГАЈИЋ: Хвала.

Поштовани господине министре, представници БИА, поштовани официри Војске Србије, ја бих најпре, додуше са пар дана закашњења... Ви сте 23. априла прославили Дан Војске и ја као посланик тек сада имам прилику да вам честитам, јер морам да кажем да ми посланици (бар опозиције, не знам да ли и владајуће странке) не добијамо позиве за тако важне датуме, а радо бисмо се одазвали да дођемо и присуствујемо свечаним академијама поводом тако важних датума као што је Дан државности или Дан Војске Србије. Но, свеједно, надам се да ће се то убудуће исправити.

Ви сте данас и свих ових пар дана са нама, присутни сте, како бисмо расправљали и на крају гласали и подржали или не сет војних закона и Предлог закона о изменама и допунама Закона о Безбедносно-информативној агенцији.

Кратко ћу да се осврнем најпре на овај Закон о БИА. Што се тиче тог закона, тј. његових измена и допуна које су садржане само у неких пет-шест чланова, у образложењу се каже, а и министар је то рекао, да је циљ ових измена да се овај закон уподоби са новодонетим Законом о Полицији и Законом о платама у јавном сектору. Није никакав проблем да се те измене дешавају само у домену заснивања радног односа, распоређивања на радна места, подстицања и унапређења знања официра, али оно на шта ми, као и други опозициони посланици, желимо да укажемо јесте измена кроз новододате чланове где се, хтели ми то да признамо или не, огромна моћ даје директору БИА.

Знам, бранили сте се тиме да је манир сваке власти био да овако важне системе као што су систем моћи, систем власти и систем војске држи под контролом владајуће политичке странке или владајуће политичке гарнитуре. Чињеница је да је тако и било. Али ја лично мислим, као народни посланик ДСС-а, да је можда време да ту праксу променимо, да не дозволимо да се овако важни системи као што су Војска, БИА ставе под контролу једног човека, тј. директора БИА, под контролу једне странке, ма којој припадао, а најчешће је то владајућа странка. Јер самим тим цео тај систем стављамо под контролу, односно ризикујемо да такве системе, а самим тим и државу јер су

то најјачи системи, ставимо под контролу једног човека (директора или министра) или једне странке.

Када ове примедбе истичем не говорим о томе ко је сада директор БИА, да ли је то најбољи директор до сада. Једноставно, бојим се да ако донесемо овакве законе, можда ће после овог директора – закон ће остати, власти се мењају – доћи неки други директор, који ће злоупотребити оволику моћ у Агенцији. На крају увек буде штета и за државу и за ове институције, јер ми, господо официри, живимо у Србији и свесни смо тога да код нас све више слабе институције, а све више јача моћ појединаца.

Многи пре мене су коментарисали члан 7. где стоји да директор доноси акт о систематизацији и распоређивању радних места. Тај акт дефинише и начин руковођења, и одговорност руководиоца, и унутрашњу контролу, и поделу радних места, и опис послова, и заштитни режим, и број извршилаца и услове за свако радно место – значи, апсолутно све.

Наравно, још једна примедба – институт конкурса. Кад се у закону стави – не треба да се распише конкурс за радно место, с правом се изазива зетња и сумња која ће се то радна места попуњавати без конкурса. Наравно да ми знамо да је БИА осетљив систем и не мислимо да за свако оперативно радно место треба да се распише конкурс, али вероватно постоје и нека радна места за која треба. Тако да вас молим – и зато су наши амандмани, ДСС-а, ишли у том правцу – да ту концентрацију моћи мало релаксирамо.

Због времена, ја ћу се кратко осврнути на закон о изменама Закона о Војсци Србије. И ту сам имала примедбу, код члана 18, да долази до концентрације моћи. Овде је још увек остављено министру, на неки начин, он може сам да решава, разрешава, да поставља формацијска места и пуковника, и потпуковника и мајора, а начелник Генералштаба – само до команданта. Мислим да би ту требало мало поделити.

Мислим да сте ме разумели.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Милован Кривокапић.

Изволите.

МИЛОВАН КРИВОКАПИЋ: Поштована председнице, уважени министре са сарадницима, колегинице и колеге, говорићу о Предлогу закона о војном образовању, што ми причињава посебно задовољство, као и о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о БИА.

Србија се као ретко која земља у окружењу може похвалити дугом и богатом традицијом војног школства. Образовање властитог официрског кадра као потреба било је препознато већ у 19. веку и резултирало је оснивањем Артиљеријске школе марта 1850. године. Како су војска и официри у прошлости били носиоци националне идеје и промотери српске државности, тако је данас Војска Србије најпозванија да ту државност и њен идентитет сачува, а у складу са задацима за које је пројектована. Знање, способност и одговорност, као темељне вредности које српски официри

понесу из војних школа, представљају предуслов за извршавање постављених задатака и на унутрашњем и на међународном плану.

Опредељење председника државе Александра Вучића и Владе Републике Србије, као и њене војске, јесте развијање партнерских односа са европским и светским међународним безбедносним структурама, а то се постиже између осталог и сарадњом у области војног школства. Управо због тога је залагање за стварање квалитетног стручног кадра један од приоритетних задатака Војске, што представља и улагање у будућност српског народа.

Анализирајући постојеће стање дошло се до закључка да важећи Закон о војним школама и војним научноистраживачким установама није усклађен са прописима који уређују систем образовања у Републици Србији. Зато је било неопходно нормативно уредити специфичности војног образовања у циљу усаглашавања са наведеним прописима и ставити ван правне снаге Закон о војним школама и војним научноистраживачким установама.

Усвајањем и применом предлога закона који су на дневном реду и чија су решења међусобно повезана стварамо предуслове да српско војно школство у будућности има образован кадар, оспособљен за разне изазове. Задатак српског војног школства је, пре свега, да школује војнике, официре који ће бити способни да, ако треба, ратују, али пре свега да преговарају, мире и граде мостове међусобног поверења и поштовања.

Усвајањем овог предлога закона о војном образовању српско војно школство би се коначно нашло на правом путу. Војно школство би имало сигурну будућност, уз поштовање дуге и богате традиције. Не можемо занемарити битну чињеницу да из године у годину расте интересовање девојака и младића који из љубави према униформи и војничкој професији уписују војне школе. О Војсци Србије се данас брине, што није био случај за време претходне владе, напротив, на сваки могући начин је деморалисана и уништавана, што је свакако тешко падало свим грађанима, јер је војска у бити нашег националног бића.

Наша влада, на челу са председником Александром Вучићем, од 2012. године почиње да води другачију политику, да омогућава већа издвајања за Војску и на тај начин креће са уздизањем Војске Србије. Стварање и изградња модерне српске државе и војске добија своју потврду у очувању традиционалних вредности, али и у прихватању и усвајању нових културолошких тековина, тако да је она данас понос нашег народа и наше земље и, слободно могу да кажем, најпоштованија и највољенија институција.

Чињеница је да наша држава, председник Александар Вучић и Влада, односно Министарство одбране, на чијем челу се налази човек достојан да води ово министарство, господин Александар Вулин, иду у складу са трендовима. Препознајући потенцијале засноване на знању и креативности

младих људи, учинила је још један корак у правцу ефикаснијег и рационалног војног образовања и предложила усвајање закона о војном образовању, који ће СНС у дану за гласање, као и ја, усвојити.

Што се тиче Закона о БИА, пре свега бих нагласио да је неопходно донети Предлог закона о изменама и допунама Закона о БИА у циљу очувања постојећег радноправног статуса припадника Агенције и ради усклађивања са усвојеним новим законима, и то Законом о полицији и Законом о систему плата запослених у јавном сектору.

Имајући у виду да се на права, дужности и одговорности по основу радног односа на припаднике Агенције примењује важећи Закон о Полицији, битно је констатовати да је он неодговарајући за Агенцију узимајући у обзир њену сасвим специфичну природу, као последицу законом утврђених задатака, послова и овлашћења, па је неопходно изменама и допунама Закона о БИА очувати организациону структуру, специфичност радног статуса и положаја припадника Агенције у циљу ефикасног, правилног и законитог функционисања и рада јединственог система Агенције.

Наша држава, као и земље у окружењу, суочава се са мноштвом сложених и повезаних изазова и претњи безбедности, који имају утицаја на нас али и на међународну безбедност. Осим оних изазова и претњи који долазе споља, као што су међународни тероризам, транснационални организовани криминалитет, корупција међународних размера и друго, Република Србија се суочава и са проблемима сопствене безбедности који друге дотичу само посредно – Косово и Метохија, Копнена зона безбедности, послератне последице, избеглиштво и друго, па због тога морамо да имамо правилно одмерен и цивилно опредељен стратешки концепт безбедности, што је услов за остваривање безбедности, а тиме и опстанка саме државе.

Српска напредна странка ће у дану за гласање, као и ја, гласати за овај закон. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Татјана Мацура.

Није ту.

Реч има народни посланик Љиљана Малушић.

Изволите.

ЉИЉАНА МАЛУШИЋ: Хвала, председнице.

Уважени министре са сарадницима из Министарства, господо официри Војске Србије, представници БИА, даме и господо посланици, данас је пред нама сет од 14 закона из војнобезбедносне области и три споразума. Са задовољством ћу гласати у дану за гласање о овим законима и споразумима, јер знам да је врх Србије писао ове законе.

Пре свега да вам кажем да ми је велико задовољство и част што могу да говорим пред вама. Захваљујући вама, грађани Србије мирно спавају.

Сетимо се само 2014. године, када су биле катастрофалне поплаве – да вас није било, било би ужасно. Захваљујући одважности, спретности,

брзини и пожртвованости, ризиковали сте своје животе, али сте спасли наше. Хвала вам на томе.

Али имали сте један велики проблем – није било довољно чамаца. Знате зашто није било довољно чамаца? Зато што је бивши министар, господин Шутановац, чамце продао. И не само чамце, него је девастирао комплетну Војску. Не само Војску, него и наоружање. Сетите се само за колико је продавао тенкове – за пет хиљада долара по тенку! Претопио је све што се може претопити: хаубице, тенкове, апсолутно све. И остао је дужан пензионерима. Замислите, пензионерима остати дужан новац! Доласком Српске напредне странке 2012. године на чело, тај проблем смо решили тако што смо реформама, добром политиком и суфицитом уплатили пет милијарди динара зарад мира, јер би то коштало на судовима десет милијарди динара.

Господо из Војске, добро радите. И не само то, захваљујући Српској напредној странци и коалиционим партнерима, од 2012. године полако имамо суфицит у буџету и напоскон улажемо у Војску. Године 2016. сто милиона евра као додатна средства, 2017. године педесет милиона евра за наоружање. Тако се ради и надам се да ће сваке године бити све боље.

Оно што је мени фасцинантно јесте да у Србији данас има 30.000 припадника Војске. Међутим, знам да су вам плате мале. Ето, повећали смо плате делимично. Господин председник Републике Александар Вучић је обећао – а то ће сигурно бити тако јер знамо да је испунио шта год је обећао – сваке године ће бити повећање плата док то не буде једна плата врло пристојна за онолико колико ви радите.

Оно што је мени фасцинантно, а већ је Влада донела одлуку, јесте изградња станова за припаднике Војске који нису решили своје стамбено питање. Квадратни метар стана ће бити 550 евра с обзиром на то да ће се локалне самоуправе и Република одрећи својих такса и осталог. Па чак да тога и не буде, биће око 700-800 евра, а сигурна сам да ће се одрећи. За разлику од Ђиласових станова који су, као, били по фантастичној цени од 1.250 евра. Само напред!

Још пар речи бих рекла о томе шта ради Србија у последње четири године. Конкретно, прошле године стигло је шест „мигова“ из Русије. Са наша четири, која ће се ремонтovati, биће десет, и кад добијемо из Белорусије, то ће бити четрнаест „мигова“ који ће напоскон парати небо Републике Србије.

Шта још рећи? Можда најважније, да је курс Републике Србије, политички, Европска унија, али да је неутралност војна. То морамо да подвлачимо. Наравно, овим законом ћемо дефинисати напоскон и ту војну неутралност, што је јако добро. Ми смо негде између Истока и Запада, централна кућа на путу. Некако, сви нас уважавају, не уважавају, али желе да будемо њихови. Војна неутралност је прави пут за нас.

Хвала вам пуно. Ја ћу у дану за гласање са задовољством гласати за предлоге ових закона. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Следећи говорник је Мирослав Алексић.

Није ту.

Милена Турк.

Изволите.

МИЛЕНА ТУРК: Хвала, госпођо председнице.

Уважени министре, даме и господо народни посланици, у оквиру закона о којима данас расправљамо посебан акценат бих ставила на Предлог закона о производњи и промету наоружања управо због великог значаја који ће имати за одбрамбену индустрију, за „Наменску“ и за развој и унапређење ове области.

Одбрамбена индустрија је, наравно, велика шанса за развој Републике Србије. Сведоци смо да је у протеклих неколико година доживела преокрет управо захваљујући људима који су дошли на чело Министарства одбране, препознали потенцијале и били спремни да пруже подршку и уложе у ову област. Пре свега мислим на господина Александра Вучића и господина Братислава Гашића, који су много учинили за „Наменску“ и Трстеник, али, наравно, и господу Ђорђевића и Вулина, који су наставили са оваквом политиком и оваквим програмом према наменској индустрији. Негативан тренд је заустављен, тренд који је наших фабрика правио губиташе, и ове фабрике се сада крећу путем опоравка и развоја.

„Наменска“ је преживела најтежа времена, али је уз помоћ Владе Републике Србије успела да поново активно учествује на светском тржишту. До 2012. „Наменска“ је била четврти највећи дужник. Дуговања су била и по основу пореза, доприноса, самодоприноса и заиста су у великој мери оптерећивала пословање ове фабрике. Цифре дуговања су биле огромне; то није била нула са које је требало кренути, већ дубоки минус. Није постојала машина купљена после 1984. године, радници су примали по 20% плате.

Доласком Александра Вучића и Братислава Гашића овакав тренд је заустављен и фабрике су почеле да се опорављају. Данас је на челу „Наменске“ у Трстенику жена, и то каква жена, жена змај, која фабрику води одговорно и домаћински, у сарадњи са Министарством одбране и у сарадњи са радницима. Зашто ово кажем? Зато што су радници донели одлуку да, у тренутку када је фабрика почела да остварује добит, тај вишак не улажу у повећање плата, већ у набавку нових машина. Дакле, они су одлучили да сопственим новцем, не од позајмице, не од кредита, набаве девет нових машина, што говори о томе колико одговорно се односе према својој фабрици и размишљају о њеном даљем развоју и начину на који је воде.

Уколико овој чињеници додамо и то да је у прошлој години Влада Републике Србије определила три и по милиона евра за модернизацију производње и да је „Наменска“ на дан фабрике пустила у рад опремљене хале

и машине, заиста можемо да говоримо о светлој будућности ове фабрике, која тренутно запошљава 650 људи и има стабилне уговоре.

„Наменска“ је извозно оријентисана и највећи део производа је за инострано тржиште. Колико су наши производи тражени говори и чињеница да је „Наменска“ на сајму наоружања у Абу Дабију потписала директан уговор, дакле без посредника, са Емиратима, што је, наравно, изузетно значајно за нас.

Дакле, „Наменска“ је само у 2017. години остварила добит од 137.000.000 евра. У односу на претходне деценије када је изузетно тешко пословала, била губиташ и практично пред стечајем, ово су изузетни резултати. Сарадња и уговори са Министарством одбране омогућиће да кроз реализацију нових пројеката за Војску Србије постане носилац обједињавања наменске индустрије у Србији.

Оно што предвиђа овај предлог закона и што је веома значајно јесте да се изврши конверзија свих потраживања која су настала до децембра 2016. године, што је изузетан потез јер би се растеретило пословање и ослободили би се свих дугова који оптерећују ове наше фабрике. Напомињем да „Наменска“, иначе, од 2014. године исплаћује своје обавезе у смислу самодоприноса које је дуговала.

Такође је предвиђено да се у пакету реши друштвени капитал и обавеза према повериоцима, што наравно препознајемо као изузетно велику шансу и за Фабрику ТМО у Трстенику. Државни повериоци, дакле, конвертују потраживања по основу главнице са стањем на дан 31.12.2016. године и отписује се дуг по основу камата произвођачу наоружања и војне опреме који припада групацији.

Када говоримо о групацији фабрика које припадају систему одбрамбене индустрије, надам се да ће се господин министар надовезати и потврдити да ће се и Фабрика технолошко-металуршке обраде у Трстенику коначно и званично прикључити и припасти овој породици због свог изузетног значаја за одбрамбену индустрију.

Образовање шире скупине фабрика под кровом групације одбрамбене индустрије донеће изузетна решења за ову групу. Овом приликом мислим на унапређење капацитета за производњу наоружања и војне опреме у складу са програмом, о чему говори члан 41. став 1, односно финансијску инјекцију коју смо имали прилике да видимо и у току претходне године, која се односила на подршку модернизацији и набавку нове опреме за фабрике наменске индустрије. Очекујемо, наравно, да се оваква подршка настави и у наредном периоду.

Због свега наведеног и значаја за становнике општине Трстеник и раднике ове фабрике, због свега онога што ће донети развој ове фабрике за општину и читав регион, ја ћу са задовољством подржати овај предлог закона у дану за гласање. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Следећи говорник је Санда Рашковић Ивић.

Није ту.

Миланка Јевтовић Вукојичић.

Изволите.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Захваљујем.

Поштована председнице Народне скупштине, уважени министре са сарадницима, представници БИА, господо официри Војске Србије, пред нама се већ трећи дан налази сет закона који се односе на одбрану, безбедност, Војску, јачање капацитета наменске индустрије, Безбедносно-информативну агенцију. Циљ свих ових закона јесте јачање капацитета како Војске тако и наменске индустрије, али врло су важни и споразуми из области одбране које је потписала Влада, односно које је потписао министар одбране.

Желим да истакнем, пре свега, да је част бити војник, да војници на најбољи могући начин промовишу част и углед Војске Србије, али и Републике Србије, посебно у пет мировних операција УН и четири мировне операције које се спроводе под покровитељством ЕУ, а то су операције које се односе на управљање ризицима.

Наравно, желим да похвалим и ангажовање Војске Републике Србије у заједничким активностима са МУП-ом у време мигрантске кризе, када су заједно чували границе Републике Србије од илегалних прелазака, радили на спречавању кријумчарења људи и обављали задатак који се тицао сигурности и безбедности миграната али и грађана Републике Србије.

Све оне примедбе које смо имали прилике да чујемо од посланика „жутог предузећа у различитим агрегатним стањима“, које су се односиле на БИА и превелика овлашћења директора БИА, апсолутно не стоје, нити имају икакво утемељење у закону. Наиме, законом се само на један транспарентан начин утврђују надлежности директора БИА, начин доношења аката о систематизацији и унутрашњем уређењу, о платама. Наравно да он има контролну улогу, а контролну улогу има од свог оснивача, односно Владе Републике Србије.

Наравно да „жутом предузећу“ највише смета успех и напредак који је Српска напредна странка постигла на свим пољима, па и на пољу националне безбедности. Када је у питању национална безбедност, такође желим да похвалим све превентивне активности на плану препознавања и адекватног реаговања на безбедносне ризике који се јављају у читавом глобалном свету, а Србија јесте део глобалног света.

Господине министре одбране, желим да похвалим вашу посвећеност припадницима Војске који учествују у мировним операцијама, јер сте прошле године наредили да се одликују војници који су у мировним операцијама на Кипру, али наравно и војници Србије и војници Мађарске и војници Словачке, јер они су тамо већ седам година оцењени највишим

могућим оценама од стране своје команде и часно и с поносом проносе име Војске Републике Србије.

Желим да нагласим да је први пут Влада, на чијем је челу био Александар Вучић, сада председник Републике Србије, повратила суверенитет над ваздушним простором, после шеснаест година. Значи, „жуто предузеће у различитим агрегатним стањима“ је од наших грађана отело и небо.

Оно што такође желим да похвалим јесу ваше активности у време поплава 2014. године, које сте предузимали заједно са комплетном Владом (на чијем је челу тада био Александар Вучић), заједно са грађанима Републике Србије, заједно са многим добровољцима. Такође желим да истакнем да је режим „жутог предузећа у различитим агрегатним стањима“ на најгрубљи могући начин покушао да спречи остварење ваше треће мисије, а то је мисија подршке и помоћи угроженом становништву. Осамсто седамдесет четири чамца продали су по цени колико кошта један дечји бицикл, 10.000 динара, и на тај начин директно угрозили живот и безбедност грађана Србије. То није све, они су продали и хеликоптере Ми-8, који управо служе за спасавање и евакуацију становника из угрожених подручја. Продати су под изговором вишка. Они изгледа нису знали да су оставили 2012. године, што се тиче авиона, мање од мањка. Међутим, ова влада је успела и успева, на сву срећу, да то надокнади.

Наравно, „жуто предузеће“ је заборавило и на обуку цивила, али зато у Министарству одбране постоји сектор који се бави цивилном одбраном, Сектор за цивилну одбрану.

У дану за гласање СНС ће са задовољством подржати и дати свој глас свим предложеним законима. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Зоран Радојичић.

Изволите.

(Радослав Милојичић: Реплика. Опет се правите да не чујете.)

ПРЕДСЕДНИК: Ја се не правим да не чујем, само се пристојно понашам и по Пословнику водим седницу.

(Радослав Милојичић: Обавезни сте да ми дате реч.)

Ваше понашање је за улицу, није за Парламент.

Да ли Зоран Радојичић жели да дискутује?

Немојте га ометати.

(Радослав Милојичић: Имам право на реплику. Како се не правите да не чујете шта су добавивали колегиници? Имам право на реплику.)

Није, ево, мени је све јасније и јасније зашто ви не прелазите цензус. Па неће грађани то дивљање и простаклук.

(Радослав Милојичић: Вас хоће сигурно.)

Једноставно неће, промените се мало. Није тешко бити фин. Мало позориште, мало изложбе, галерије, има бонтона у књижарама, читајте, едукујете се итд. Млади сте, има времена за вас, и наде неке.

(Радослав Милојичић: Није тешко научити Пословник. Срам вас било.)

Хвала. Баш ме је срамота, али зато што ви вичете сваки дан на мене.

Надам се да ће Женска парламентарна мрежа, или неко ко је јуче одглумио да смо сви стали иза саопштења, реаговати и када мене вређају и псују посланици, а не само када се окупе опозиционе посланице па реагују саме за себе.

(Радослав Милојичић: Срам вас било.)

Немојте долазити на седнице ако ћете стално правити скандале.

(Радослав Милојичић: Нећете ви да ми кажете да не долазим.)

Ако ћете да правите скандале... Немојте викати.

Имате опомену. Не могу више стварно да будем толерантна на неког ко сваки дан када уђе у салу, када се пробуди, уђе да виче на председавајућег.

Изволите.

ЗОРАН РАДОЈИЧИЋ: Захваљујем, председнице. Ако можете само време да вратите?

Поштовани грађани Републике Србије, господине министре са сарадницима, господо официри, поштоване колегинице и колеге, Српски покрет Двери не сматра да је оправдано спајање расправа по наведеним тачкама. Сматрамо да је исто учињено како би ови предлози били усвојени на брзину и без адекватне расправе и како би опозицији било ускраћено да образложи своје амандмане. Истина је да је један део наведених предлога аката међусобно повезан, то је тачно, али то свакако не оправдава овакво поступање. Додајмо притом да се горенаведено свакако не може рећи када је у питању Предлог закона о изменама и допунама Закона о БИА.

Када је реч о прве две тачке данашњег претреса, Двери се не противе учешћу припадника Војске Србије у мултинационалним операцијама уколико се те операције изводе под окриљем УН. Против смо учешћа у операцијама под окриљем ЕУ, јер за такве операције заправо доживљавамо и сматрамо да су то прикривене мисије НАТО-а и да ми у таквим операцијама не треба да учествујемо.

Оно што је нама овде веома спорно, неприхватљиво, то је висок број припадника Војске Србије који се могу упутити у мировне мисије које су планиране током 2018. године. Овде се помиње да се може упутити до седамсто професионалних припадника Војске Србије ван граница Републике Србије. Зашто је то нама проблематично? Зато што не постоји правна могућност да се ти припадници повуку док су у мисијама, док се мисије не заврше, а нама се, не дај Боже, може десити нека критична ванредна ситуација где ћемо имати потребу за ангажовањем тих људи. Дакле, не би био први случај да поједине земље неке од својих најбољих припадника имају у иностранству као учеснике у страним мисијама, а да истовремено имају потребу да их ангажују у својој земљи. Тако да ми не можемо подржати

ова два предлога, и то у ситуацији када се наша земља суочава са бројним војнобезбедносним изазовима. То нећемо подржати.

Када се говори о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о одбрани, постоји неколико изузетно спорних питања која се тичу предметног предлога. На првом месту, сматрамо да не постоји никакав разлог да се овај предлог усваја по хитном поступку. Слична је ситуација и са већином других предлога у нашем заједничком претресу. Изузетак представља Предлог закона о војном образовању с обзиром на чињеницу да је уређење ове законодавне материје било неопходно урадити још пре десет година, ако се не варам, те да није испуњен рок задат Уставним законом, а пожељно је, како је предлагач у образложењу истакао, да материја војног образовања у потпуности буде уређена до почетка следеће школске године. То је разумљиво.

Када је реч о војном образовању, ми смо то ставили у наше амандмане и поменућемо када за то дође време, неопходно је да се ту помену одређени термини као што су: војничка, официрска, подофицирска част, родољубље. Дакле, они не могу бити изузети из војног образовања као тема. Ми смо имали велику и славну историју, имали смо див-јунаке, а они нису тек тако постали јунаци, они су васпитани у одређеном духовном, културолошком коду, и потребно је да се то задржи и даље.

Када је реч о осталим предлозима, па и о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о одбрани, овакво образложење не стоји, те сматрамо да је власт наумила да овај предлог усвоји по хитном поступку како би се, такође, избегла јавна расправа. Предметна материја и сам Закон о одбрани мењани су и допуњавани у више наврата. Сматрамо да би било много сврсисходније приступити изради новог предлога закона о одбрани, који би потом прошао јавну расправу и на послетку био усвојен у редовној процедури.

Надаље, сматрамо проблематичним навођење међу одбрамбеним интересима, у члану 4. тачка 9), војне неутралности. Војна неутралност као начело утврђено Резолуцијом Народне скупштине јесте питање војне позиције једне земље, у спрези са геополитичким и геостратешким интересима и спољнополитичком оријентацијом, те као такво нема разлога да буде прописано основним одредбама Закона о одбрани.

Хтео бих да прокоментаришем кратко речи министра у његовом уводном обраћању првог дана наше седнице. Министар је тада сасвим исправно приметио колико је својевремено, између осталог, уништено хаубица, тенкова и како је то све утицало на одбрамбену моћ наше земље. Добро је да је то министар рекао, ја га због тога похваљујем. Добро је да народ чује ко је, када и како уништавао одбрамбену моћ. Међутим, ми морамо, и сада министру и његовим сарадницима скрећем пажњу на то, да порадимо на још неким стварима које такође урушавају одбрамбену моћ наше земље.

Ту имам у виду стратегијско-доктринарна документа, документа планирања и развоја и нека друга документа која регулишу употребу Војске, која нису донета за време садашње владе, ни претходне, већ за време једног другог министра одбране, а која су сва, као што знамо, урађена по захтевима НАТО-а. Ту се НАТО фаворизује, фаворизују се НАТО стандарди. Све док је тако, постојаће један континуитет у угрожавању одбрамбене моћи Републике Србије. Ми позивамо да се измене документа као што су Стратегија националне безбедности Републике Србије, Доктрина одбране Републике Србије, Доктрина Војске Србије, када је реч о тој врсти докумената. Што се тиче оних других докумената, ту је, рецимо, Дугорочни план развоја система одбране, Средњорочни план; затим, имамо документа као што су План одбране и План употребе Војске Србије.

Сматрамо да је одредба предложеног члана 108а која прописује да се „одредбе овог закона о правима, обавезама и одговорности запослених у Министарству одбране једнако односе на жене и мушкарце“ сувишна и намењена искључиво додворавању свеопштем тренду политичке коректности.

Што се тиче Предлога закона о изменама и допунама Закона о Војсци Србије, као и у случају закона о изменама и допунама Закона о одбрани налазим да нема разлога да се доноси по хитној процедури.

Што се тиче одредбе члана 10. Предлога којом се мења одредба члана 53. став 1. важећег закона, с обзиром на чињеницу да није прецизирано које су то личности ван структура Министарства одбране и Војске Србије које ће Војна полиција обезбеђивати, то је за нас врло проблематично.

Затим, проблематична је одредба члана 18. Предлога којом се у члану 72а додаје став 2. који гласи: „Изузетно од става 1. овог члана, ако није закључен међународни уговор, министар одбране може професионалном војном лицу одобрити рад у структурама међународне организације или регионалне иницијативе, под условом да то није у супротности са потребама службе.“ Поставља се питање како и на основу којих критеријума министар одбране може да одобри наведеном лицу овако нешто без постојања међународног уговора.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли је готов говор?

Захваљујем.

Реч има Бобан Бирманчевић.

БОБАН БИРМАНЧЕВИЋ: Поштована председавајућа, поштоване колеге народни посланици, поштовани министре, поштовани грађани, сет закона који се односи на војну и БИА, као агенцију, од изузетног је значаја.

За почетак бих искористио прилику да честитам Дан Војске припадницима Војске Републике Србије. А у сусрет 15. мају... За две недеље, мало више од две недеље, биће четири године од ванредне ситуације која је 2014. задесила Републику Србију, из које смо управо захваљујући, пре свега, Војсци Републике Србије и грађанима, с друге стране, успели да изађемо на

најбољи могући начин. Користим прилику да се у име грађана Шапца, а вероватно и грађана целе Србије захвалим начелнику Генералштаба Љубиши Диковићу, који је управо на иницијативу, односно по наредби Александра Вучића био у Шапцу и као командант Штаба за ванредне ситуације успео да једну безнадежну ситуацију, како је то изгледало, доведе у нормално стање. Односно, успео је да неколико десетина хиљада људи који су се појавили на позив Александра Вучића у одбрани Шапца од поплава једноставно уведе у систем, уведе у ред и да од те групе, која је, не самоиницијативно, на позив председника Владе у то време, дошла у Шабац... За изучавање и за учбенике је начин на који је од тих 10.000, 20.000 људи (вероватно никад нећемо тачно знати колико их је те ноћи било у Шапцу) за врло кратко време направљен један систем где се ефикасно деловало и, што је најважније, где се град Шабац одбранио од поплавног таласа који је износио 666 центиметара, што је хиљаду година уназад незабележена висина реке Саве.

Оно што се тада десило у целој Србији јесте – десио се народ, десили су се грађани и десила се Војска Републике Србије. Заједно са својим грађанима, Војска је била темељ и центар око кога се скупило све што је хтело да помогне, а хтели су сви: и грађани, и државна јавна предузећа, али и приватници и приватна предузећа. Показали су да слога може да спасе Србију и управо је слога те 2014. године спасла Србију. Враћена је вера у људе, вера у Војску Србије, вера у државу.

Не могу да се сложим са колегама из опозиције, конкретно са колегом Живковићем, који је против тога да доктори на ВМА користе оружје, односно знају да пуцају. Јер да нису војни доктори, не би носили префикс Војномедицинске академије, односно не би били доктори који ће реаговати и који могу деловати у војним и ратним ситуацијама.

То довољно говори о њима, колико им је битна Војска Србије, односно колико је битна суштина. А, у суштини, Војска Србије је војска која мора да делује у свим условима, и у ратним и у ванредним ситуацијама, наравно и у миру. Деловања која Војска има у миру јесу управо та превентивна деловања, која доводе до тога да сви други могу и морају знати каква је Србија, каква је то држава и каква је војска коју та држава има.

Закон о образовању у Војсци Србије је за подржавање и, свакако, у дану за гласање сви који мисле добро Војсци Србије и Републици Србије гласаће за тај закон. Нећемо доћи у ситуацију да људи који нису довољно стручни или нису завршили одговарајуће школе буду на било ком положају где се доносе одлуке од националног значаја, односно одлуке од војног значаја које би могли утицати на будућност Републике Србије.

Низ закона о одбрани и Војсци дају нам сигурност да ћемо у будућности имати јаку Војску, која има подршку у народу. Ова Војска Републике Србије, овај народ и ова Република Србија, заједно са председником Републике Србије, имају будућност. Ови закони ће само појачати одговорност.

Само ћу се на крају вратити на коментаре који долазе из „жутог предузећа“ да наши министри... А то нису наши министри, то није наш директор БИА, то је директор БИА Републике Србије, то је министар у Влади Републике Србије; они немају ни мање ни више одговорности него по претходном закону, али имају јасно дефинисано на шта имају право и како се доносе одлуке у складу са законом.

За крај, још једном, захваљујем се Војсци Републике Србије на 2014. години, захваљујем се грађанима који су заједно са Војском одбранили Републику Србију односно своје грађане од поплава. Имамо будућност и још једном хвала Војсци и сигурно идемо даље, напред. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Реч има Ана Стевановић.

АНА СТЕВАНОВИЋ: Уважени представници Министарства и Генералштаба, учешће у мултинационалним операцијама ради изградње и очувања мира јесте један од задатака политичке одбране Републике Србије који проистиче из њених стратегијских опредељења и три мисије, а то су: ефикасан систем одбране, мир и повољно безбедносно окружење, интеграција у међународне безбедносне структуре. Ангажовањем припадника Војске Републике Србије и других снага одбране у мултинационалним војним операцијама под мандатом Уједињених нација и Европске уније Република Србија јача своје безбедносне капацитете, дипломатске односе, као и квалитет.

Несумњиво је да је Србија признат партнер у очувању мира широм света. Наши припадници снага одбране спремни су и обучени, награђивани и одликовани у готово свим мировним мисијама. У питању су свакако професионалци од поверења. Међутим, осврнућу се на коментаре Београдског центра за безбедносну политику о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама.

Имајући у виду природу предложених измена, хитна процедура се не чини оправданом. Такође, оно што је овде спорно јесте да се ограничава контролна улога Народне скупштине. Наиме, изменом члана 7. важећег закона предвиђа се да Народна скупштина, на предлог Владе, доноси одлуку о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама. На основу одлуке, Влада усваја детаљан годишњи план реализације учешћа Војске Републике Србије и других снага одбране. Такође, предвиђено је да цео план припрема Министарство одбране, у сарадњи са надлежним органима.

Важећи закон члановима 7. и 8. прописује да детаљан годишњи план усваја Народна скупштина, на основу кога одлучује о учешћу Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама.

Ове измене чине цео процес флексибилнијим и оперативнијим, то јесте чињеница, јер се не чека на Народну скупштину за одобрење годишњег

плана, али се умањује, понављам, њена контролна улога. Наиме, предложено решење подразумева да Народна скупштина доноси одлуку, временски неограничену, која садржи називе и мандате мисија, као и број припадника Војске Србије који ће бити на располагању за ангажовање.

По важећем закону овлашћења Народне скупштине су много шира. На пример, кроз усвајање годишњег плана она је контролисала и финансије за учешће у мултинационалним операцијама. Улога Скупштине у доношењу одлуке о учешћу у мултинационалним операцијама свакако је важна због обезбеђивања веће демократске легитимности и омогућавања јавне расправе, те је важно пронаћи баланс између ефикасности и демократског надзора.

Шта је овде спорно? Спорно је то што о учешћу цивила у мултинационалним операцијама сада Народна скупштина заправо не може ни да одлучује. Ту је такође спорно што је задржан члан 10, којим је одређено да Влада доноси одлуку о учешћу цивила у овим операцијама. Наиме, када је 2009. године усвајан закон о операцијама, усклађен је са Законом о Полицији, који је предвиђао да Влада одлучује о учешћу припадника МУП у мултинационалним операцијама. Међутим, нови Закон о Полицији у члану 21. прописује да је то одлука надлежног органа, што омогућава да се изменом закона о мултинационалним операцијама пропише да Народна скупштина одлучује о томе.

Одлуком Владе обезбеђује се, чињеница је, већа оперативност при слању цивилних стручњака у мировне мисије, али се отвара питање парламентарне контроле над доношењем ове одлуке, на шта је Посланичка група Доста је било већ указивала када је усвојен закон о мултинационалним операцијама.

Такође није јасно зашто је решење из члана 7. важећег закона, да надлежна министарства припремају делове годишњег плана за своје припаднике, у предлогу избачено па је предвиђено да Министарство одбране саставља читав план.

Поред тога, изменама члана 17. важећег закона прописује се да Влада усваја извештај о учешћу Војске Србије и других снага одбране, који припрема Министарство одбране у сарадњи са надлежним органима. Извештај има другачији назив него досадашњи извештај о извршењу годишњег плана, који је такође усвајала Влада, али садржински је потпуно исти.

Унесена је и одредба која обавезује Владу да Народној скупштини и председнику Републике подноси извештај ради информисања, што је свакако добро решење с обзиром на надлежности ових институција. Као и годишњи план, овај извештај припрема Министарство одбране у сарадњи са надлежним органима.

Овим предлогом закона пропуштена је прилика да се прецизније одреди цивилна димензија одлучивања и планирања, иако су препознати потреба и корист учешћа цивила у мултинационалним операцијама. Акценат

овог предлога и даље је на војној компоненти мисија, те улога Министарства спољних послова, које би требало да буде носилац овог процеса, није дефинисана. Иако је изменама Закона о министарствима надлежностима Министарства спољних послова додато: „и „организацију и обезбеђивање учешћа цивила у мисијама“, овим предлогом Министарство спољних послова се помиње једино као део тела за координацију.

Такође није регулисано одлучивање о учешћу, као и о избору и обуци лица која не долазе из државне управе већ, рецимо, из приватног сектора или цивилног друштва, која могу значајно допринети учешћу цивилних експерата у мултинационалним операцијама. Посланичка група Доста је било сматра да развијање цивилне експертизе ван оквира државног сектора може помоћи да се премости јаз између експертизе која се тренутно шаље у мисије и неискоришћених потенцијала.

За крај, честитала бих војним посматрачима, штабним официрима, медицинском особљу у санитетским тимовима и војној болници, јединицама нивоа одељења, вода и чете и аутономним тимовима за заштиту бродова на добром представљању Србије широм света. Замолила бих генерале да поделе са нама посланицима и грађанима неко искуство са терена. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Реч има Тања Томашевић Дамњановић.

Изволите.

ТАЊА ТОМАШЕВИЋ ДАМЊАНОВИЋ: Хвала, поштована председнице.

Поштовани господине министре са сарадницима, колеге и колегинице народни посланици, ја ћу се у свом данашњем излагању фокусирати на Предлог закона о изменама и допунама Закона о БИА, који је неопходно донети ради очувања радноправног статуса припадника Агенције, као и због усклађивања са Законом о Полицији, који је унео у правни систем низ новина којима се на потпуно другачији начин уређују поједини правни институти из домена радних односа, посебно они који се односе на заснивање радног односа, систем поделе радних места, мерила за распоред радних места, каријерно напредовање полицијских службеника, премештај, звања, оцењивање и друге институте.

Предложеним изменама и допунама уважавају се особености које поједине институте у области радних односа чине специфичним, како у организацији и начину функционисања Агенције тако и у погледу овлашћења која припадници имају у обављању својих послова у односу на радне односе у другим државним органима.

Примедбе које се односе на члан 1. Предлога закона – којим се у постојећем члану 7. после става 1. додаје, између осталог, нови став 2. који прописује да акт о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места доноси директор, уз претходну сагласност Владе – у смислу да се овим креира ново, до сада непостојеће решење када је у питању функционисање

Агенције, које директору омогућава неограничена, до сада непозната овлашћења, у потпуности су чињенично и правно неутемељене. У питању је решење које је у потпуности у складу са чланом 43. ст. 2. и 3. Закона о државној управи, основним законом који уређује унутрашњу организацију и уређење органа државне управе.

Предложеним решењима се ни у најмањој мери не повећавају права запослених, нити се њиховом руководиоцу дају било каква нова овлашћења у односу на она која су имали сви директори Агенције од 2002. године; она се само уређују матичним законом, за разлику од ранијег периода када су на основу упућујуће одредбе била уређена неким другим законом.

Ове измене су једини начин да се правно уреди специфична организациона структура, радноправни статус и положај припадника Агенције, као услов њеног несметаног функционисања у обављању послова на заштити безбедности Републике Србије у складу са Уставом и законом.

Српска напредна странка ће у дану за гласање подржати овај предлог закона, као и све друге предлоге који су на дневном реду. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има Ненад Божић.

Изволите.

НЕНАД БОЖИЋ: Поштовани грађани Србије, уважени посланици, уважени представници предлагача, у свом излагању ћу се фокусирати на Закон о производњи и промету наоружања и војне опреме, посебно на део који је везан за приватизацију или делимичну приватизацију фабрика одбрамбене индустрије.

Сложићете се са мном да је термин „приватизација“ у Србији, нажалост, постао синоним за стицање богатства појединаца или интересних група на рачун жртава транзиције или целог друштва. Уместо обезбеђивања одрживог развоја приватизованих фирми, већина приватизација је послужила да се нови власници домогну некретнина или грађевинског земљишта. Наравно, постоје и примери, додуше малобројни, успешних приватизација, где су фирме наставиле своју делатност, радници задржали своја радна места и данас успешно послују. Нажалост, тих примера је мало.

Е сад, без обзира на ова лоша искуства у приватизацији, држава као власник и управљач војне индустрије тешко може да се такмичи на тржишту, посебно на глобалном тржишту, с обзиром на то да се овде истиче да је наша војна индустрија оријентисана ка извозу, да је тај извоз значајан и да се на то рачуна и убудуће, што је добро. Зато је добро што је овај закон дошао у скупштинску процедуру, управо због тога да регулише тај промет и производњу наоружања и војне опреме, а посебно с обзиром на то да ће и приватни инвеститори ући у ту индустрију. Самим тим, чињеница да држава тешко може да управља војном индустријом на такав начин, да се такмичи на светском тржишту, иде у прилог приватизацији, било да је она потпуна или у овом односу 51:49 за ових седам посебних фирми.

Главно питање које се овде намеће и мени а вероватно и већини грађана Србије, посебно запосленима у индустрији, јесте да ли ће се на овај начин како ће се спровести приватизација стварно доћи до правих стратешких партнера, да ли тај закон нуди најбоља решења и како је држава заштитила своје интересе и интересе запослених.

Вероватно сте чули да су запослени у „Застава оружју“ ових дана имали низ протеста. Јуче је био један велики у Крагујевцу. Иначе, настављају протесте сваки дан по један сат са штрајком. Ти људи су забринути управо због онога што сам поменуо на почетку. Њихова забринутост је, наравно, разложна и свакако да и ова скупштинска расправа треба да им донесе неке нове информације, које ће им можда расветлити и приближити шта се овде заправо ради и да ли су они тиме угрожени, с обзиром на то да они сматрају да јесу.

Производи наше наменске индустрије су углавном конвенционални, тако да је у њих претежно уграђена технологија која је стара више деценија. Пошто углавном производимо конвенционално наоружање, ми ипак нисмо носиоци технолошког развоја, што је нормално с обзиром на транзицију коју смо имали и, уопште, пропаст целе индустрије. Оно што је, по мени, бар за очекивати јесте да би улазак приватних инвеститора, посебно страних, у власништво у војној индустрији требало да донесе и неке нове технологије.

Ту се сад поставља једно врло специфично питање – на који начин ће они бити мотивисани, посебно за ових седам фирми које чине ту групацију одбрамбене индустрије, с обзиром на то да је њима власништво, могућност управљања капиталом само до 15%? Значи, ту треба да наступају неки конзорцијуми. Или се тиме можда отвара могућност једино за оне фирме где ће њихове повезане фирме, ћерке-фирме или неке велике фирме заједно да купе део власништва и да на такав начин дођу до већег удела у власништву. Некако ми се чини да је то решење усмерено ка томе.

Иначе, мислим да ће се тешко нека три различита субјекта, који су можда конкуренти на тржишту, наћи у позицији да они заједно купују делове власништва тога и да, евентуално, чак држава настави даље да управља тиме с обзиром на то да има 51% власништва. Мени тај бизнис-модел не делује баш реалан. Волео бих да нам представници предлагача можда мало приближе то и да разјаснимо ту ситуацију, посебно због људи који су запослени тамо, који су очигледно забринути и, као што рекох, штрајкују.

Оно што је исто посебно занимљиво, у образложењу закона пише да у иницијалном периоду групација одбрамбене индустрије Србије неће имати статус правног лица. Мислим да би било добро да се прво разјасни тај појам, да ли је то само један термин који дефинише да су те фирме другачије од осталих и за њих важи овај посебан модел, или ће та групација можда постати неки холдинг и на нивоу тог холдинга ће се централизовано одлучивати и доносити стратешки планови.

Као што и сами знате, ми имамо један пример – управо се ових дана то расветљава и претвара у аферу – а то је улазак „Етихада“ у „Ер Србију“ као мањинског партнера, где на крају држава да огроман новац, а то је око 150.000.000 евра, а на рачун тога не добија ништа назад. Додуше, компанија и даље постоји. Међутим, у односу на оне планове који су били на почетку те 2013. године, видимо сада где су дошли. Ко се од вас возио „Ер Србијом“, може да примети да је то прешло...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, потрошили сте време.

Реч има Александар Вулин.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР ВУЛИН: Даме и господо народни посланици, желим да се захвалим свим посланицима који су досад дискутовали: господину Стевићу, господину Михајловићу, госпођи Вацић, госпођи Ивковић, госпођи Гајић, господину Кривокапићу, господину Бирманчевићу, господину Божићу, господину Радојичићу, госпођи Стевановић, госпођи Малушић, госпођи Турк, госпођи Вукојичић. Дакле, сви ви који сте данас дискутовали, дискутовали сте са добром намером и жељом да унапредите неке од елемената закона који су пред вама, неки да дате подршку, неки да ускратите подршку, али када се расправља са добром намером и са идејом да је ово од највећег значаја за нашу државу, онда можемо да имамо само добре резултате из ове расправе. Ја вам се заиста на томе захваљујем. Покушаћу да одговорим збирно на оно што се овде помињало.

Што се тиче овлашћења БИА, односно директора БИА, још једном ћу поновити да му није додато ни једно једино овлашћење, само се овај пут, баш због транспарентности, то наводи у закону. Досад се то радило интерним актима и упућивањем на Закон о Полицији, сада се то ради Законом о БИА. Дакле, можемо да расправљамо о томе да ли је то добро или лоше, али не можемо да кажемо да је донето ново овлашћење. Није.

Значи, ви имате легитимно право да кажете да мислите да то не треба, да то треба да ради скупштински одбор, невладин сектор, ко год, то је ваше право. Али, истине ради, то није ништа ново, тако се радило и тако се ради и даље, само је због промене Закона о Полицији ово овлашћење морало да се односи на Закон о БИА, а не да буде упућујућа норма на други закон у коме је то регулисано. Дакле, ваше је право да кажете – ја мислим другачије; то је потпуно легитимно и ја то врло поштујем, само морамо разумети да није ново, тако је било. Сада се решава законом и мислим да је много транспарентније када нешто уредите законом, него да се неким интерним актима и позивајући се на нешто друго односите према томе.

Што се тиче позива, ми зовео све шефове посланичких група и све чланове надлежних одбора који се баве... Али, слажем се, увек можемо да проширимо тај ниво. Мени је заиста велико задовољство када видим посланике и власти и опозиције на манифестацијама које су државног

карактера, као што је Дан Војске. Ако нас то не уједини, не знам шта може да нас уједини. То је заиста тако. Хвала вам на томе, па ћемо тако и радити.

Што се тиче мировних операција, није бројка од 318 припадника наших оружаних снага који се налазе ван земље нешто што може да угрози нашу борбену готовост. Када би тих 318 момака и девојака угрозило нашу борбену готовост, онда бисмо били у великом, великом проблему. Разумем вашу забринутост, али то је чињеница. Оно што је веома важно, када се наши момци и девојке врате из међународних операција, они су по правилу боље обучени, снажнији за једно искуство које не могу овде да добију. Ево, да вам дам баналан пример: рецимо, у Либану он сваки дан вози борбено возило и пређе њиме хиљаде километара, које не би прешао овде. Када се врати, он ће знати да вози моје борбено возило.

Као што знате, ми смо земља оснивач Уједињених нација. Нажалост, досовски режим нас је избацио из УН и прихватио да се учланимо као нова држава. Постали смо наследник дугова СФРЈ, али нисмо постали наследник оснивачких права СФРЈ. То је политичка грешка која нас кошта и коштаће нас заувек, али, добро, једноставно је тако и не можемо се вратити на то. Али као земља чланица УН имамо и обавезу да допринесемо активним напорима УН када је у питању борба за мир у свету.

Такође, када је у питању ЕУ, ми идемо у неборбене мисије. Не ратујемо ми ни са ким, не стварамо ми никакве непријатеље, али стварамо пуно пријатеља.

Знате, мировне операције увек имају, осим овог очигледног дејства које сам рекао, политички и економски значај. То су, по правилу, земље које су уништене, земље у које ће пре или касније неко почети озбиљно да улаже. Добро је бити ту, јер када дође време да нека привреда дође да те земље враћа у живот, добро је бити ту, добро је позвати се на заслуге, добро је створити везе које ће нам требати. Немојмо заборавити, не бисмо продавали Египту све што смо продавали да није било оне мировне мисије у Синају, највеће у историји СФРЈ и Југославије као такве. Дође време када се то наплати.

Као што знате, ми се налазимо на Кипру. Кипар није члан НАТО-а и веома цене нашу улогу и веома се цени то што смо ту толике године.

Ја разумем, све има своје „за“ и „против“, али стратешко опредељење ове државе јесте да будемо у што више мировних операција. Ми можемо да размишљамо... Рецимо, имате пример неких земаља које немају овако велике контингенте као што ми имамо, него имају по једног, два, три штапска официра, па имају десетине мировних операција. Знате, неки кажу – важно је ставити заставицу на ону мапу. О томе може да се расправља. Можемо да разговарамо о таквим стварима, да ли треба да имамо мировне операције у којима ангажујемо мањи број лица, а већи број мировних операција, али то је ствар и за скупштинску расправу и посебно за расправу надлежног одбора.

Управо због тога ми смо изашли у јавну расправу са стратегијом националне безбедности и стратегијом одбране; она почиње од седмог и сви

сте добродошли. Текст се већ налази на сајту Министарства одбране, дакле може се ући у то, и очекујем од свих вас драгоцен допринос. Када усвојимо ове две стратегије, онда ћемо усвајати стратегију опремања. Када дефинишемо шта су нам претње, онда ће стручњаци да кажу – за ове претње потребан нам је такав и такав алат. Дакле, то једноставно иде једно с другим.

Што се тиче самих закона, још једном да поновим, Предлог закона о изменама и допунама Закона о одбрани – јавна расправа је одржана 2017. године, од 3. до 23. новембра, све у складу са законом. Да ли је неко сматрао да треба да буде више или мање обавештен, не знам, али онај ко се бави овом тематиком морао је да зна да се то дешава. Уосталом, сигуран сам да није могло проћи, а да то не зна. Такође, Предлог закона о изменама и допунама Закона о Војсци Србије, од 3. до 23. новембра 2017. године. Што се тиче Предлога закона о изменама и допунама Закона о употреби Војске Србије и других снага одбране у мировним операцијама ван граница Републике Србије, надлежни одбор је још септембра 2016. и опет поновио 2017 – није потребно спроводити јавну расправу јер су минималне измене. Дакле, опет није до нас. Не видим ништа лоше у томе, ево, видите, причамо о томе; уосталом, сада се налазимо и овде.

Хајде да и то једном разбијемо, у држави Србији по Уставу постоје три гране власти: извршна, судска и законодавна. Четврта грана власти још није уведена. Постоје теоретичари који сматрају да треба да буде уведена, постоје теоретичари који сматрају да тзв. цивилни сектор треба да буде изједначен са свим овим елементима власти, али у држави Србији то још није урађено. Ако се ја будем питао, неће бити урађено, јер још увек верујем у то да они за које је неко гласао имају већи легитимитет од оних који не морају да иду по поверење бирача.

Са великим поштовањем, посебно стручни део цивилног сектора, пратим и пазим шта говоре, водим рачуна о њиховим сугестијама, желим да наши закони буду уподобљени с оним што они мисле и у шта верују, али, одмах да вам кажем, ово је крајње мерило свега – вас 250 овде сте за мене све. Сваком поштовање, али власт се налази овде и мој посао је да информишем ових 250 људи. Сви остали су, наравно, добродошли и ја се заиста радујем свакој од њихових примедба.

Што се тиче закона који досад није постојао – односно, постојао је али време је да се мења и ради на другачији начин – у овом тренутку ниједна фабрика која послује у овоме што зовемо одбрамбена индустрија Србије није заштићена. Сад између пекаре и фабрике оружја у „Застави“ нема разлике – можете да дођете и купите. Само политичка воља Александра Вучића је спречавала да се то деси, и његова жеља да се одбрамбена индустрија Србије развија. Иначе, могли сте да продате јуче, прекјуче било коме, без икакве заштите, Министарство одбране се ништа не би питало. Пита се на крају, то је Министарство привреде, оно спроводи ту... Да ли је то земљорадничка задруга, да ли је то одбрамбена индустрија Србије, нема никакве везе, у

закону нема везе. Плус, као што знате, Законом о улагању изједначени су страни и домаћи улагачи, тако да је могао да је купи и странац и домаћи, потпуно небитно.

Сада по први пут кажемо – прво, не може испод 51%. Одмах да вам кажем, прихватио сам амандман синдиката са којима сам разговарао, који су тражили да се експлицитно напише да држава Србија не може испод 51%. Потпуно су у праву, слажем се с тим, тај амандман ће проћи и то је сигурна гаранција.

Одмах да вам кажем, у односу на 2012. сада имамо запослених преко 3.000 радника више у обрамбеној индустрији Србије, и више посла у обрамбеној индустрији Србије.

Дакле, држава ће сачувати апсолутну контролу над том индустријом. Ево, причали сте мало о „Црвеној застави“, „Црвена застава“ је сада, са каматама, дужна петнаест милијарди динара. Петнаест милијарди динара! Њена пасива је превазишла њену активу. Више вреде дугови, односно виши су дугови него што је вредност фабрике. Ми ћемо сада овим законом избрисати камате. Ми ћемо сада овим законом растеретити то предузеће и стварно му омогућити да дише, омогућити му да ради. Нема отпуштања, нема промене, нема власничке трансформације у том смислу. Има потребе да добијемо неки новац, има потребе да добијемо технологију, што је чак важније од новца у овом тренутку. Има потребе да нам се отворе нека тржишта, ако могу да се отворе.

На основу свих ових елемената... Наравно, видели сте у овом закону, врло се експлицитно каже да је могуће све то урадити уколико то не угрожава одбрамбене интересе Србије итд. Дакле, имате врло широк простор да процените да ли може или не може то да се деси.

Дакле, шта ми сад у првој фази морамо да урадимо и зашто нема сада правног лица које је иза одбрамбене индустрије Србије? Прво морамо да препознамо да та предузећа постоје, да су по нечему посебна, да су по нечему важна; онда их заштитимо, растеретимо од дуговања, очистимо их. Када то урадимо, онда у следећем кораку можемо... Нећемо да правимо један велики мултиконцепт, али ћемо да правимо у складу с оним што производе, па имате муницијаше, имате произвођаче наоружања и возила, произвођаче ваздухопловних компонената, електронике итд. Дакле, по томе можете да их градирате. Али прво и пре свега треба да их заштитите, да их очистите од дугова који су непотребни, да обезбедите. Тек онда можете да улазите у процес да ли ће неко бити заинтересован за њих или неће.

А кад буде био заинтересован (полазим од претпоставке да је неко заинтересован), прво, не може да има један власник више од 15%, не може, мора да их буде више, не може један, и то нам је важно. Друго, мора да прође ригорозне безбедносне провере, од тога да фирма не сме да му буде блокирана, преко тога да то предузеће никада није смело да направи никакав прекршај; идете до тога чиме се бави, шта ради, ко је власник. Власник мора

да буде транспарентан, не може да буде неки концерн који се ту тако појављује. Тек када прође све те ригорозне провере, када се уподоби да ли је то у складу с интересима државе, да ли ће то унапредити пословање фабрике, тек онда Министарство одбране излази пред Владу Републике Србије, која доноси коначну одлуку, а Министарство привреде онда спроводи даље у складу с одговарајућим законима.

Дакле, не да нам није у интересу да то продамо на добош и будзашто, него, као што видите, поставили смо читав низ грана и филтера како да се не направи ни најмања грешка по том питању. На овај начин се то ради.

Замислите само да смо, рецимо, са том „Црвеном заставом“ изашли на тржиште 2012. године – дужна петнаест милијарди, мала производња, радници разјурени, посла нема... Продали би је, молили би... Ти исти радници који су сада забринуте молили би Бога само да дође неко ко ће да исплаћује плате, и ништа друго. Само би то било битно – исплатите плате, баш нас брига ко је власник, шта ради, ко иде. Тако би било. Сада, када имате респектабилно предузеће, можемо да се бринемо и разговарамо. Али морао је неко то да уради. Продајете нешто када то вреди а не када не вреди ништа.

Ми смо и Аеродром могли да продамо за педесет милиона колико је вредео 2012. године. А погледајте колико вреди сад. И још ћемо да га задржимо на крају у нашем трајном власништву.

Дакле, разумем забринутост, то је нормално, увек се синдикати, као и свуда на свету, није то ништа необично... Још нисам чуо синдикат који каже – ма да, одлична приватизација. Али ово није приватизација, ово је докапитализација. Држава остаје власник, већински власник, она одлучује о томе да ли ће на било који начин неко ући код ње. И, што је најважније, као што је било и с Аеродромом – нема отпуштања. Онај ко уложи хоће више да производи, неће мање; неће да дође ту да би рекао да гасимо производњу. Нису ово времена приватизације из 2007, 2008. године, када се приватизовало да би се угасило. Узмете кредит, угасите, исплаћујете већ следећи кредит. Не, онај ко дође хоће фабрику, њему су потребни радници; он има тржиште које не може да задовољи и зато му треба нова линија, зато му треба нова производња.

Опет да поновим и то – мењају се времена. Највећа наша зарада је сад, како ови стручњаци кажу, муницијашка зарада, али се мењају времена; ми морамо да одговоримо ратовима који ће се водити у будућности, који ће бити технички све сложенији. У овом тренутку ми не бисмо могли да одговоримо на потребе таквог ратовања. Једноставно не бисмо могли да одговоримо. Ми можемо да продамо гранату, можемо да продамо, правимо ракете, можемо да продамо, али не можемо да продамо, још увек, беспилотну летелицу. Ми не можемо... А у сајбер-ратовима да не причамо шта не можемо. Ни сами нисмо сигурни шта се ту заправо дешава.

Како ћемо то извести? Тако што ће држава Србија однекуд извући три, четири, пет милијарди долара и уплатити? Неће. Не, једноставно нема.

А и да имате тај новац, морате да имате знање. Где ћете да нађете то знање? Треба га привући.

У овом закону... Дакле, он не може да промени власничку структуру, то је најважније, али о њему ћете судити у оној мери у којој у наредном периоду наша индустрија у технолошком смислу буде напредовала. Пошто не може да се прода, не може да се угаси, мерићете га по томе колико смо технолошки напредовали. То је смисао овог закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Захваљујем.

Претпостављам да колеге посланици траже реплику, али ниједног од вас министар није споменуо. Одговарао је на питања посланика, никога није споменуо. Немате право на реплику.

Реч има народни посланик Ђорђе Косанић.

Изволите.

ЂОРЂЕ КОСАНИЋ: Захваљујем.

Поштовани министре са сарадницима, председавајући, даме и господо народни посланици, пред нама је данас обједињена расправа сета војних закона. Посланичка група Јединствене Србије у дану за гласање подржаће законе из ове обједињене расправе. Мој колега Вујић, као овлашћени испред Посланичке групе ЈС, говорио је о свим предлозима закона из ове обједињене расправе, а моје излагање данас у највећем делу биће усмерено на две одлуке, и то: прву, одлуку о усвајању Годишњег плана употребе Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама у 2018. години и, другу, о учешћу припадника Војске у мултинационалним операцијама у 2018. години.

На самом почетку, министре, сигуран сам да ћете се сложити са мном када кажемо да је српски војник увек био цењен и поштован, чак и од својих противника, и целокупна војна стратегија Србије као војничке земље увек је била базирана на самоодбрани. Војска Србије је данас једна од најцењенијих институција, јер војска је увек била уз народ и за народ. Србији је, као земљи која спроводи политику војне неутралности и сарадње са партнерима и са Истока и са Запада, потребна јака Војска, са јаким моралом. И, свакако, Србија је земља која, да кажем, развија своје војне потенцијале и војну индустрију.

Чули смо разне коментаре, али ми из Јединствене Србије говоримо језиком аргумената и ја овде морам да кажем, у прилог овоме, да ћемо ускоро, захваљујући помоћи наших пријатеља најпре из Русије а онда и Белорусије, имати ескадрилу модернизованих Мигова 29. Стићи ће и „Ербасови“ хеликоптери Х-145М. Затим, министре, бићемо јачи за руске хеликоптере Ми 35, који су намењени противоклопној борби. И, министре, заиста се надам да ћемо ускоро имати један моћан ПВО систем.

С друге стране, желим да кажем, и бројно наоружање из наше производње... Подсетићу само, министре, када о овоме говорим, да је некадашња Југославија на врхунцу своје моћи имала производњу војног

наоружања и опреме у вредности од 4,5 милијарди долара. Када говоримо о Србији, наша производња опреме и наоружања у овом тренутку ближи се вредности од милијарду долара. То говори да је наша одбрамбена индустрија веома успешна и да су наши производи тражени у свету. Када кажем да су тражени у свету, не мислим само на земље окружења, ЕУ, не мислим само на арапске земље, већ и на земље НАТО-а и земље ОДКБ-а.

Исто тако, овде треба поменути да је домаћа индустрија развила неке од кључних борбених система за наше потребе, као што су оклопни транспортер „Лазар 3“, затим, самоходни топ хаубица „Нора 155мм“, али овде морамо да поменемо још једну ствар, веома значајну – модернизацију школских и борбених авиона. Реч је о авионима „Супер галеб Г4“ и „орао“.

Ви сте доста причали мало пре о нашој наменској индустрији. Поменули сте Крагујевац. Ја долазим из Крагујевца и са поносом могу да кажем да је практично Крагујевац колевка војне индустрије што се тиче Србије. Подсетићу само да су још 1853. године у Крагујевцу изливане прве топовске цеви. У том тренутку окончани су напори тадашње Кнежевине Србије да има самосталну производњу наоружања и опреме.

Оно што је важно, ја се заиста надам, јер сте доста говорили о наменској индустрији у Крагујевцу, да ће она у наредном периоду ићи крупним корацима напред. Очито је из вашег говора да ће тако бити.

Када говоримо о мултинационалним операцијама, Република Србија потврђује интерес и намеру да учествовањем у тим мултинационалним операцијама конкретно допринесе светској, европској али и регионалној стабилности и поштовању права.

Полазећи чак од 1948. године, када је на Блиском истоку организована прва мировна мисија, данас је у свету активан велики број мировних мисија због све већег броја кризних жаришта и оружаних сукоба. Ратови су данас некако променили нарав. Некада су трајали три, четири, пет година; данас трају дванаест-тринаест година. Практично им се и не види крај, као, рецимо, у Сирији. Имајући ово у виду, мултинационалне операције добијају све већи значај за очување мира у свету.

Ангажовањем Војске Србије и других снага одбране Република Србија показује да је активан чинилац у очувању мира и безбедности у свету. Такође, учествовањем у мировним операцијама показујемо јасан и чврст доказ спољне политике Републике Србије да се залажемо за мирно решавање свих конфликта у свету. Исто тако, учествовањем показујемо да смо равноправан партнер са земљама ЕУ и УН.

Годишњим планом употребе Војске Србије и других снага одбране предвиђено је учешће до седамсто припадника Војске и једанаест припадника МУП-а у снагама ЕУ и УН. Планирано је да српски „плави шлемови“ чувају мир у девет мисија, дакле пет мисија под покровитељством УН и четири мисије под ЕУ, а чиниће их војни посматрачи, да поменем још једном, штабни официри и подофицири, медицинско особље у санитарским

тимовима и у болницима, затим, јединице нивоа пешадијског одељења, вода и чете и аутономни тим за заштиту бродова. Дакле, реч је о мисијама са различитим задацима и различитим циљевима.

Није тајна, министре, да су у свим операцијама у којима су учествовали наши војници, тј. наши „плави шлемови“ препознати као одлични војници и људи који извршавају све своје обавезе професионално. То говори и чињеница да су у многим мисијама одликовани, а било их је заиста доста.

На самом крају, пошто ми време истиче, желим да кажем једну веома важну ствар. Рекао сам да су наши војници, наши „плави шлемови“ препознати као одлични војници и професионалци. Разлог за то лежи у чињеници да они знају да препознају шта значе тешкоће једног народа и како се са тим тешкоћама носити, јер, свакако, ми смо као народ кроз све ово прошли.

На самом крају рећи ћу још једном, Посланичка група Јединствена Србија у дану за гласање подржаће све ове предлоге закона из обједињене расправе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Горан Богдановић.

Изволите.

ГОРАН БОГДАНОВИЋ: Хвала.

Поштовани министре, поштовани припадници Војске, поштовани припадници Безбедносно-информативне агенције, пред нама су врло важни закони о којима данас расправљамо, пре свега закони из области Војске и Безбедносно-информативне агенције. Заједнички именоватељ Закона о Војсци и Закона о Безбедносно-информативној агенцији јесте да се ови закони, тј. допуне ових закона доносе, пре свега, да би се повећале ингеренције и овлашћења министра, односно директора Полиције.

С пуним правом смо у последња два дана слушали највише о допуни Закона о БИА и с пуним правом је он изазвао највише полемике. Поштовани народни посланици, уместо да данас расправљамо о новом закону о Безбедносно-информативној агенцији и да ову област уредимо на целовит начин, ми се бавимо овлашћењима директора БИА. Не бавимо се тиме на који начин треба директор БИА да се бира, као што се бирају и представници војнообавештајне службе, ВБА итд.

Овде ћу, пре свега због грађана Србије, јер доста је било полемике која су овлашћења директора БИА, прочитати огромна овлашћења директора БИА. Прво, директор БИА доноси акт о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места; одлучује о заснивању радног односа у Агенцији решењем; утврђује образац којим се одређује садржај упитника о идентификационим подацима који се користе за безбедносне провере; утврђује поступак, програм и начин похађања стручне обуке, стручног усавршавања и полагања посебног стручног испита; утврђује поступак,

мерила и начин оцењивања припадника Агенције; одређује коефицијенте за обрачун плата, уз претходну сагласност Владе.

Ништа од овога што сам сада прочитао није неуобичајено; то важи, могу слободно рећи, у већини земаља ЕУ, а посебно у земљама у окружењу. Међутим, није неуобичајено да се овако велика овлашћења директора БИА не регулишу, пре свега, на законом прописани начин. Као што сам малопре рекао, имате избор директора БИА у земљама у окружењу, посебно у земљама где влада много већа демократија него што је тренутно у Србији, где постоје јасни критеријуми, а не да се постављају политичари. Не говорим сада конкретно само о господину Гашићу, говорим о свим претходним директорима БИА, и мислим да је то нешто лоше.

Постоји такав тренд од 2002. године и мислим да морамо то променити. Ми смо у више наврата то покушавали да урадимо. Рецимо, последњи пут је то било 2015. године, мислим да се господин Панић сећа тога, када је председник скупштинског Одбора за безбедност, чији сам члан био... Чак смо написали један предлог, наравно, у сарадњи са Београдским центром за безбедност, који је такође написао предлог закона о БИА, али, нажалост, напрасно је престала заинтересованост за такав један закон.

Не видим разлог због чега се и у БИА, као што је у ВБА, не би постављао човек из унутрашњег система за директора БИА – значи, човек који је радио најмање, како пише у Закону о Војнобезбедносној агенцији, девет година у безбедносном систему – а не да ми доводимо политичаре и да онда с пуним правом и грађани а и ми посланици овде сумњамо да ли тај директор БИА ради по правилима владајуће странке, да ли ради по захтевима или интервенцијама некога споља итд.

Да свега тога не би било, мислим да је неопходно сачинити један нови закон, који ће врло јасно и прецизно одредити правила не само за избор директора Безбедносно-информативне агенције, и заменика директора Безбедносно-информативне агенције. На исти начин, по мени, треба бирати и заменика директора Безбедносно-информативне агенције. Не видим разлог да то не буде исто или слично као, понављам, у Војнообавештајној агенцији и Војнобезбедносној агенцији. Просто то је нешто што постоји у законима земаља у окружењу.

Нећу се бавити више овим питањем, мислим да сам довољно рекао. Понављам, посебно позивам посланике владајућих странака да подрже ову иницијативу, да кренемо заједнички да израдимо нови закон о БИА, да не бисмо долазили у ситуацију да сумњамо у такве ствари.

Рекао сам малопре да су, на неки начин, и измене и допуне Закона о Војсци донете да би, пре свега, министар имао већа овлашћења и веће надлежности. Навешћу вам само два примера. Рецимо, чланом 2. нацрта закона о Војсци Србије у члану 18. уводи се тачка 8а) којом се прецизира надлежност министра одбране да „доноси план истраживања и развоја за средства наоружања и војне опреме и уређује начин и поступак истраживања

развоја производње, промета и набавке наоружања и војне опреме за потребе Војске Србије“. За разлику од плана опремања, министар план истраживања и развоја не доноси на предлог начелника Генералштаба Војске Србије. Не знам због чега је то. А сви знамо да су многе научноистраживачке установе у надлежности Генералштаба, као што су Војногеографски институт, Технички опитни центар итд.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Жао ми је, али немате више времена, шест минута и дванаест секунди.

(Владимир Ђукановић: Реплика.)

На основу чега, колега Ђукановићу?

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: Поменут је господин Гашић и поменута је владајућа странка, како ми постављамо људе...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Владајуће странке. Откуд ја знам на кога је мислио?

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: Хвала.

Дужан сам, наравно, да одговорим, пошто се овде помиње...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Извините, колега Ђукановићу, затражите поново реч.

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: Хвала вам, уважени председавајући.

Дужан сам, наравно, да одговорим, пошто се овде помиње како владајућа странка поставља политичке личности на тако важно место као што је БИА.

Узгред, уважени колега, кога заиста поштујем, био је део система, где је баш тада владајућа странка свој партијски кадар поставила на место шефа БИА, па ми није јасно зашто се тада није супротставио томе.

Знате, ако бисмо се позивали на земље западне демократије, ево, да узмемо нпр. једну која нам је бастион, како кажу, Сједињене Америчке Државе – тамо директно председник државе поставља шефа службе. Замислите када бисмо ми овде увели принцип да председник државе постави шефа службе. Шта бисте нам онда рекли, да имамо партијску државу, да имамо личну државу једног човека итд? Хајде, рецимо, кад бисмо узели пример Америке.

С друге стране, овде чујемо стално позивање на некакав Београдски центар за безбедносну политику. Иначе, ја га од милоште зовем британски центар за безбедносну политику. Ти људи имају толико егзотичне предлоге, на пример, да се све наше службе споје у једну, да имају једног директора. Зашто? Зато што их онда лакше контролишете. Што то, рецимо, не предложе код оних који их највише дотирају? Рецимо, Великој Британији нека предложе да се све службе склопе у једну. Или у Америци, колико их имају – деветнаест служби, да свих деветнаест буде у једној. Било би сјајно да, рецимо, тамо то предложе, а да се мало ману нас и тих егзотичних предлога. Та жеља за контролом наших служби коју они имају преко одређених фактора овде заиста би требало да буде мање заступљена. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Горан Богдановић, право на реплику.

Изволите.

ГОРАН БОГДАНОВИЋ: Хвала, господине председавајући.

Господине Ђукановићу, уз све уважавање, мислим да сте ме лоше схватили. Уопште нисам рекао да само сада владајућа странка поставља политичара на чело БИА; мислио сам на све владајуће странке од 2002. до данашњег дана. Управо из тог разлога инсистирам да се уради нови закон о БИА, да бисмо избегли овакве ствари. Нисам случајно рекао – као што је у ВБА или ВОА – да долазе људи из система који су најмање девет година били у безбедносни систем укључени. Рецимо, имате избор заменика министра. Знате, морате да имате бар девет година рада у државној служби, да имате положен државни испит итд. Ако ви имате тренутно оволика овлашћења директора БИА, а да није прецизирано на који начин треба да буде изабран тај директор Безбедносно-информативне агенције, мислим да ћете се сложити да је то апсолутно неприхватљиво.

Понављам, не говорим ја сада вама, нити говорим о господину Гашићу, мене лично персонална решења не интересују. Говорим о принципу, о начину на који треба да се у будућности бира директор БИА. Мислим да смо пропустили многе прилике. Били смо заједно чланови Одбора за безбедност; сећате се иницијативе тадашњег председника Одбора за безбедност, господина Стојановића. Да ли смо кренули у ту иницијативу?

Према томе, не видим разлог због чега се ми овде не бисмо сви сложили да кренемо у израду новог закона о БИА који ће бити прихватљив за све, и за власт, и за опозицију, а не да сваке године, сваке друге године, ко год дође на власт покушава неке ствари да мења.

(Председавајући: Приводите крају, колега Богдановићу.)

Онда у том случају, наравно, имате с друге стране напад ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Владимир Ђукановић, право на реплику.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: Уважени колега, добро је да сте можда сада признали да сте, док сте били власт, били непринципијелни, пошто тада нисте желели овакву једну иницијативу. Немам ништа против да се о њој разговара.

Рећи ћу вам нешто најискреније – лично сам против тога. Та прича, као, требао би нам неки независни стручњак на челу БИА итд., лично сам против тога, зато што се свака политичка структура, свака партија кандидује на изборима и кандидује и неку врсту безбедносне политике коју ће водити. Не мислите ваљда да ће неко ко „падне с Марса“ да долази по неком конкурс у да буде шеф БИА? Извините, то је владина агенција која се бави најосетљивијом темом у држави и не може то да буде личност која нема везе с неком владајућом структуром.

Пустите ви ту причу, тога нема нигде у свету. Чак и у тим земљама западне Европе, о томе причате, и те како владајућа структура има утицаја ко ће бити шеф БИА. Немојмо да се лажемо са тим и да се покривамо некаквом демократијом. То једноставно не постоји нигде. И не бих се љутио ни код вас што сте то радили, зато што мислим да је то исправно, морате да имате поверљивог човека на челу таквог система.

Према томе, немојмо да улазимо овде у нешто што ни сами нисте желели да урадите. Разумем накнадну памет, али то заиста није добро. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Завршавамо са репликама, колега Богдановићу. Мислим да сте се одлично разумели.

Реч има народни посланик Драган Вељковић.

Изволите.

ДРАГАН ВЕЉКОВИЋ: Хвала, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, пред нама се налази више врло важних законских предлога из области одбране и безбедности, од којих ће мој осврт бити усмерен на предлог одлуке о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама и, једним делом, на Предлог закона о изменама и допунама Закона о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије.

Тероризам, организовани криминал, ширење оружја за масовно уништење, етнички и верски екстремизам, илегалне миграције, сиромаштво представљају само неке од претњи и изазова по међународни мир и стабилност у 21. веку. Адекватан одговор на велики број разноврсних изазова, ризика и претњи је у тесној сарадњи, координацији и удруженим напорима свих релевантних светских, регионалних организација, држава и њихових организација, као и оружаних снага.

Заједничким напорима придружила се и Војска Републике Србије учешћем у мултинационалним операцијама, чиме конкретно доприноси светској, европској и регионалној безбедности, испуњавајући прихваћене обавезе произашле из чланства у ОУН и настављајући традицију учествовања у мултинационалним операцијама УН започету 1956. године на Синају.

Треба истаћи да се учешће Војске Србије у мултинационалним операцијама заснива на утврђеним безбедносним и одбрамбеним потребама и интересима исказаним у Стратегији националне безбедности, Стратегији одбране и Стратегијском прегледу одбране Републике Србије. У складу с позитивним прописима и спољнополитичким опредељењима државе, Војска Србије развија способности за активан допринос безбедносном окружењу и учешћу у мултинационалним операцијама под мандатом ОУН и ЕУ. Треба апострофирати чињеницу, за противнике слања наше војске у мултинационалне операције, да су све мисије неборбене и односе се пре свега на очување, одржавање и изградњу мира.

Значај учешћа Војске у мултинационалним операцијама је вишеструк и преваходно се односи на стицање искустава и знања наших војника, које су усвојили од својих сарадника и војски других земаља учесника, које касније примењују у извршавању радних задатака у оквиру својих функционалних дужности.

Поред могућег доприноса политичком и економском положају земље у светској заједници, учешће у мултинационалним операцијама има и позитиван утицај на развој војне мисли и праксе, а самим тим и оператике као једне од наука у систему одбране која се бави теоријом и праксом планирања, припрема и извођења операција. Врло важан аспект учешћа у мултинационалним операцијама је и имплементација искустава. Искуства из мултинационалних операција могу се прикупити на више начина, али пут од прикупљеног искуства до имплементације у теорију и праксу оператике изузетно је комплексан.

Постоји више модуса за валидан и исправан начин утицаја на развој теорије и праксе оператике, међутим, најпотпунији начин за имплементацију искуства је систем научених лекција, који се у свету примењује годинама и даје изузетне резултате. Систем научених лекција је инструмент чија је основна намена решавање идентификованих проблема и извршавање задатака војске у земљи и иностранству. Применом научених лекција стварају се услови за брзу и ефикасну употребу расположивих ресурса у вежбама, обуци и операцијама, као и побољшање стандарда, техника и процедура у различитим областима војне делатности.

Даме и господо, досадашња пракса примене Закона о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије манифестовала је одређене проблеме, који се преваходно односе на недовољно ефикасан поступак доношења потребних одлука за учешће у мултинационалним операцијама, координацију активности између надлежних органа, непостојање националних ограничења и немогућност прибављања покретних ствари у јавној својини, радова и услуга за потребе Војске Србије и других снага одбране у операцијама у иностранству.

Ова влада је идентификовала постојеће проблеме и предложеним законом биће највећим делом елиминисани. У том контексту, указујем да предложеним изменама и допунама Народна скупштина доноси одлуку о употреби Војске ван граница Републике Србије која није временски лимитирана, успоставља се координационално тело у циљу координације државних органа, а превазилази се и проблем у области материјално-финансијског пословања. Све ове измене и допуне предложеног закона имају есенцијални циљ, а то је обезбеђивање јединственог и ефикасног функционисања система одбране у мултинационалним операцијама и извршење додељених мисија.

На крају, не сумњам да ће се усвајањем предложених закона реализовати постављени циљеви, па вас у том смислу позивам да у дану за гласање исте подржимо.

На самом крају, иако излазим из оквира теме дневног реда, ипак желим да изразим задовољство нацртима стратегије одбране и стратегије националне безбедности, којима се још једном експлицитно констатује да Србија неће признати независност Косова и Метохије, да се противи формирању војске Косова и да ће активно подржати учешће Срба у привременим институцијама у Приштини. Ово је још једна недвосмислена потврда једне исправне и конзистентне политике у решавању најтежег државног питања Републике Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Ђорђе Вукадиновић.

Изволите.

ЂОРЂЕ ВУКАДИНОВИЋ: Хвала.

Слажем се са господином министром, који је похвалио атмосферу у којој се води расправа. Волео бих да је тако чешће, а поготово када су на дневном реду закони који се тичу виталних националних и државних интереса, као што су из области одбране, безбедности и, наравно, многи други. Било би сјајно када би могло увек или готово увек тако. Нажалост, није тако. Покушаћу у том духу да говорим, али нисам сигуран да ли ће такво настојање бити адекватно вредновано.

Нисмо ту само да кажемо, није чак ни власт, ни владајућа страна ове скупштине а камоли опозициона, ту да виче – добро је, браво, али сам увек за то да се похвали нешто што је у реду и да не критикујемо само критике ради. Ово је пример једног обједињеног дневног реда који је логичан. Нисмо ми увек против обједињавања, само смо против збрајања и сабирања баба и жаба. Овде је сасвим логично то збирање учињено и нико заправо не би требало да се буни ни од стране опозиције. Такође, добар део закона и предлога је за похвалу – или су рутински или су позитивни – и ту такође не треба (говорим на рачун колега из опозиције) критиковати ради критике.

Постоји нешто око чега се не слажемо, о томе треба разговарати, поготово о овако осетљивим и важним питањима, у једном концилијантном, парламентарном и демократском тону. Рецимо, имали смо резерве у погледу неких ствари и на то смо амандмански реаговали. У међувремену сам чуо неке аргументе који такође могу мало да промене мишљење или да објасне шта је била намера законодавца, што би такође требало да буде и главни смисао ове дебате овде, а не неко сакупљање неких поена и држање неких ефектних или ватрених говора.

Морам признати да је мене убедило објашњење које сам чуо од колеге са друге стране поводом дилеме коју је мој колега из опозиције имао поводом ове тачке, Закона о БИА, где се ради о томе да је потребна безбедносна провера за неко лице које се враћа на посао, односно судском

одлуком треба да буде враћено. Заиста ми звучи уверљиво објашњење. Прво сам имао дилему, сматрао сам да је то неки излазак из оквира надлежности шефа, односно директора БИА, а онда сам схватио да има смисла радити безбедносну проверу јер од покретања процеса до одлуке може да прође и-ха-хај времена и година и зашто се не би вршила поново та безбедносна провера. То наводим само као један пример.

Наравно, ови закони о војном образовању, школству, плус минус нека могућа примедба, јесу рутински, али корисни, модерни и не видим разлог да се против њих буде.

Али да не побегне ово мало минута а да не кажем шта је за мене спорно у овим предлозима. Дакле, чак и када је реч о учешћу наших војника у мировним мисијама, министар је заиста добро, морам признати, образлагао, најбоље што се може бранио, али и даље моје колеге и ја имамо неке резерве бар када је реч о овим најосетљивијим, најопаснијим мисијама, деликатним. А уз то имамо једну дилему: већина тих мисија где одлазе наши војници да служе су тзв. замрзнути конфликти, који трају годинама, деценијама; видите да се то дешава у свету, постоји у свету, и не видим зашто бисмо се ми журили да затворимо овај наш, и то неповољно по нас, да решавамо косовски конфликт.

Оно што је спорно и због чега заправо хоћу да вас питам врло конкретно, господине министре, то је овде већ помињана тачка шест, односно закон о производњи и промету наоружања и војне опреме. Још конкретније – мислим да бисте ту могли дати још мало објашњења – то је ова чувена докапитализација или приватизација у наменској, односно војној индустрији.

Ја сам, и мислим да смо на линији онога што сте и ви дуго заступали, генерално несклон приватизацији свега и свачега, поготово војне индустрије, а поготово омогућавању страним инвеститорима и страном капиталу уплива у војној индустрији. Знам да се може пуно рећи и са друге стране. Ви сте поменули – па могу и домаћи инвеститори да буду безбедносно „избушени“, могу да буду инволвирани у неке структуре, да буду нелојални итд. Наравно да могу, али када је реч о страним, онда је то разлог више за сумњу. Дакле, генерално сам против тога, поготово када је реч о овим великим традиционалним војним одбрамбеним системима.

Ви сте се похвалили, и треба се похвалити, да је скоро милијарда долара прошле године зарађена од извоза војне опреме и наоружања, да се постижу добри резултати. Рекли сте како сте подигли ту индустрију на ноге. Па, када је тако, хајде уложите још мало напора, још мало рационализације, затегните, утегните па да одрадимо да се то очува, заправо државни и национални интерес, и без велике, уопште, докапитализације и приватизације, а поготово без докапитализације са стране, из иностранства. То јесте модерно средство, у складу са неким трендовима широм, поготово источне Европе, али када се већ спомињу примери са Запада, из Америке,

хајде, чик, ви тако инвестирајте, да страни инвеститори (рецимо, кинески или руски) почну да инвестирају у америчку или британску одбрамбену индустрију, без обзира на све мантре о слободном промету капитала, тржишта итд.

Значи, то је моје кључно питање, не бих ја ту више трошио време. Разумели сте врло јасно, а мислим и сви они гледају – против сам приватизације, поготово против могућности да страни капитал, чак и до 49%, учествује у нашој одбрамбеној индустрији, која је, наглашавам и ви наглашавате, постизала добре резултате, има добре резултате и перспективу да буде још боља у том погледу. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Марко Атлагић.

Изволите, колега Атлагићу.

МАРКО АТЛАГИЋ: Уважени господине потпредседниче Народне скупштине Арсићу, поштовани министре са сарадницима, поштовани представниче БИА, говорићу о војном школству, што је и нормално пошто радим у школству читавог живота.

Дозволите да кажем да српско војно школство има дугу и богату традицију и да је пред њим богата перспектива и сигурна будућност. Србија је међу ретким државама у региону, не само у региону него чак у Европи, које се могу похвалити богатом и дугом традицијом војног школства. Развој српског војног школства тесно је повезан са развојем српске војске, која је на својим плећима изнела терет ослободилачких ратова, како знате, 19. и 20. века.

Поштовани народни посланици, поштовани министре, током 168 година Војне академије уписано је у њу преко 70.000 студената. Данас се на школовању налазе ученици, кадети и официри и из иностранства, нпр. из Босне и Херцеговине, Македоније, Црне Горе, Турске и Алжира. Војна академија се кроз историју мењала и прилагођавала сложеним процесима војног образовања.

Први корак у стварању официрског кадра начињен је далеке 1833. године, када је књаз Милош Обреновић послао на школовање, а где би другде него у Русију, тридесет младића, цитирам „да изуче за официре“. Међутим, већ 1837. године одлучено је да се у Србији отвори трогодишња војна школа, у коју су примљена 32 ученика.

Поштовани грађани Србије, странка бившег режима није поклањала пажњу војном образовању. Министар војни Драган Шутановац, у народу звани „Зграбиновац“, оставио је иза себе смерове који нису били акредитовани. Да ли је тако, господо из бившег режима? Оставио је иза себе неакредитоване дипломе. Да ли је тако, господо из бившег режима? Оставио је иза себе нетранспарентне финансије и недефинисани статус генералштабног усавршавања. Да ли је тако, господо официри?

Доласком Српске напредне странке на власт требало је вратити углед и понос војном школству. Посебна пажња посвећена је средњем војном школству јер подофицири заправо чиме кичму војске. Војска Србије је најважнији стуб Србије. Зато је врховни командант оружаних снага Александар Вучић у свом инаугурационом говору за председника Републике Србије 31. маја господње 2017. године рекао: „Да бисмо успели да сачувамо себе, морамо разговарати са свима, али и да јачамо своје одбрамбене потенцијале, јер само тако можемо да сачувамо земљу од оних који нам свакодневно прете јавно и отворено, али и тихо и прикривено“.

Држава може да има висок ниво културе, висок ниво уметности, може да има своју филозофију, али све то може лако да се претвори у прах и пепео уколико Република Србија нема способну војску, која може да заштити државу.

Поштовани официри, поштовани министри, сами програми војног школства морају бити прожети родољубивим и патриотским темама. То је уочио и наш, а светски, Никола Тесла, који је у разговору са полазницима Велике школе рекао, цитирам: „Ја сам, као што видите и чујете, остао Србин и преко мора, где се испитивањима бавим. То исто треба да буде и ви и да својим знањем и својим радом подижете славу српства у свету“.

Зато је главно оружје наших питомаца знање, а крилатица односно девиза нашег војног школства гласи: „Част је наша имовина, знање наше оружје“. То се, даме и господо народни посланици, постиже радом, великом преданошћу и огромном љубављу према својој отаџбини. То је најбоље приказао Петар Кочић, који је рекао: „Буди радан и вредан члан отаџбине, једном речју, буди оно што треба да будеш – частан човек“.

Наше кадете треба васпитавати на мислима и делима наших славних ратних генерала и војсковођа, јунака, као што су Степа Степановић, Стеван Синђелић, Радомир Путник, Петар Бојовић, Милан Тепић и Ратко Младић, који је рекао, цитирам: „Границе се крвљу цртају и прекрајају, а отаџбина брани свим снагама. Није мртав човек ако живот да бранећи отаџбину, мртав је ако изгуби вековно огњиште.“ У мом случају, даме и господо, говори вам мртав човек.

Хвала вам, господине министри војни Вулине, што сте за предаваче Војне академије ангажовали наше искусне и доказане ратне генерале попут генерала Лазаревића. Тиме, поред осталог, враћате част и понос Војске Србије.

Бивши министар одбране и председник државе Борис Тадић, у народу познат под називом „Липицанер“ 2006. године изјавио је једном нашем дневном листу: „Шта ће нам војска“. Тај човек је заједно са Драганом Шутановцем, у народу званом „Зграбиновац“, пензионисано ни мање ни више него тридесет генерала у најбољим годинама, на наговор НАТО-а, и то ратне команданте и начелнике сектора, и тиме Војску Србије свео на најнижи ранг, на нижи ранг од ватрогасног друштва.

Јуче је било критика у односу на вас, господине министре, и на бивше министре из Српске напредне странке, поготово господина Гашића. Господине министре, нисте ви, ни господин Гашић, него је Драган Шутановац приликом набавке мобилног система радио-релејних веза преко „Југохемије“ на курсним разликама оштетио буџет Републике Србије за 270.000.000 динара (извештај државног ревизора, а објавио је угледни лист у нашој држави 18.7.2017. године, на страни 17).

Нисте ви, министре војни Вулине, ни министар бивши Братислав Гашић, него је Драган Шутановац платио 2010. године надоградњу софтвера на ВМА 850.000 евра. То је чак четири пута скупље него што је тај компјутерски програм коштао. Нисте ви, господине министре Вулине, него господин Шутановац, наређивали – а приговарају јуче господа из опозиције за хеликоптере – да се хеликоптером превози сено за коње (извештај државног ревизора, из једног дневног листа, 7.11.2015. године, страна 3).

Поштоване даме и господо, Александар Вулин, министар војни, 10.3.2018. године рекао је: „Хоћу да сваки родитељ зна да када нам пошаљу дете у средњу војну школу или војну академију, оно ће се школовати живећи и радећи у складу са највећим могућим стандардима, имаће најбољи смештај, најбољу храну и најбоље професоре“.

На крају, господа народни посланици, драги напредњаци, поштовани грађани Србије, ми смо два дана у овом високом дому били изложени срамним вербалним нападима од стране уважених народних посланика из бившег режима, само зато што смо бранили свој народ и своју отаџбину када им је било најтеже, када су нас прогонили, када су нам разбијали и бомбардовали отаџбину, убијали нашу децу, наше жене и старце, рушили болнице и РТС, школе, мостове итд. И не само то, него оптужују нашу земљу за рат у време када више нико то не ради осим оних који су је разбијали и наших домаћих НАТО прашинара.

Поштовани потпредседниче Арсићу, завршавам са два мала цитата. Одговарам господи из опозиције. Први, 3. маја 1999. године: „Најлогичнија ствар за НАТО је да настави рат у ваздуху, који је веома ефикасан. Уништили су инфраструктуру у Србији и за десет дана до две недеље биће веома тешко живети овде без воде, без струје, без мостова, комуникација. Милошевић неће моћи да води рат више од десет дана или две до три недеље“. То је интервју уреднику вести израелског листа „Харец“.

Следећи цитат, 9. маја 1999. године: „Немојте потписивати никакве споразуме о крају бомбардовања, јер то омогућава Милошевићу да се одржи на власти“, немачки лист „Рајн цајтунг“, 9. маја 1999. године.

Следећи цитат, 3. маја 1999. године: „Најлогичнија ствар за НАТО је да настави рат у ваздуху, који је веома ефикасан. Југославија се мора бомбардовати. Само наставите да бомбардујете, попустиће они“, немачки лист *Der Spiegel*, број 20, господње 1999. године, 17.5.1999. године.

Господине потпредседниче Арсићу, господине министре, господо официри, господо народни посланици, ја сам сретан човек што мој председник Александар Вучић није изговорио ове речи које сам цитирао. Господине из опозиционих клубова, то је ваш председник странке, Зоран Ђинђић, изговорио. И логично је да нас јуче оптужујете, јер следите ове мисли, ове издајничке мисли. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Срђан Ного.

Није ту.

Реч има народни посланик Мирко Крлић.

Изволите.

МИРКО КРЛИЋ: Хвала, господине председавајући.

Уважени господине министре, господо официри, даме и господо народни посланици, иако без правничког знања и мудрости, себи ћу дати за право да у једној краткој речи оценим овај закон. Рекао бих да је ово закон за људе. Због тога он има изузетну реформску димензију. Због тога треба да будемо захвални што овакав закон стоји данас пред нама у овој скупштини.

Мој партијски пријатељ, господин Марковић, јуче је у свом излагању подсетио на велику славу српске војске после Првог светског рата називајући то светском славом. А како смо дошли до те војске? Одакле тако велика слава? Управо реформама, законима, овим што ви данас радите у континуитету.

Усудићу се и пред вама, господо официри, иако то знате много боље од мене, те 1911. године, после несрећне Сливнице, дошло је до реформе војске, дошло је до нове војне доктрине. Наравно, ја немам компетенцију да оцењујем ту војну доктрину, али оно што могу рећи јесте једногласни став тадашњих посланика у Народној скупштини, који каже: „Служење војске доживљавали смо као робију, а сада се војни позив жељно очекује“.

Е, то је донела реформа која брине о људима, а свој резултат донела је већ 1912. године, можда у највећој бици коју је наш народ икада извојевао, икада у њој учествовао, у Кумановској бици, бици над биткама или бици кроз векове. Кумановском битком је завршена Косовска битка после 520 година и коначно одређен победник. Кумановска битка је имала исте предуслове као и Косовска – турска снага је била већа бројчано, артиљеријски, по опреми, по тактици, по свему ономе што обично добија битку. Али оно што је нереално постало је реално.

Тачно је да је после те битке Радомир Путник добио чин војводе а Живојин Мишић чин генерала, међутим, ту битку није добила ни тактика, ни врховна команда, ту битку су добили војници, подофицири, официри, добила ју је лична енергија, иницијатива оних који су у себи имали две ствари – патриотизам и храброст. Патриотизам и храброст се не могу купити на војном тржишту. Не могу се увести. Патриотизам и храброст се рађа, а ви га негујете у васпитању у војним школама. Тако се ствара велика, значајна и непобедива армија светског гласа, како каже мој колега Аца Марковић.

Још нешто желим да додам. Овде смо имали критику једне веома важне мисије Војске Србије – чувања мира и учествовања у мировним мисијама. Наравно, највише је засметало што се у мировним мисијама појављује европски пут Србије, тј. политика Европске уније. Потпуно је легално и легитимно да у овом парламенту постоје политичке странке и политичке идеје које су против ЕУ, то данас постоји у готово свим европским парламентима, али, знате, морам нешто рећи и о политичкој, идеолошкој доследности.

Када је пре неколико година настао покрет који највише критикује и који је јуче и данас критиковао европски пут Србије, било је доста симпатије за прокламоване идеје које су говориле о патриотизму, српској традицији, српској породици и које су своју идеологију углавном налазиле у делима владике Николаја Велимировића.

Зашто спомињем владика Николаја Велимировића и зашто је он оволико важан када је у питању Закон о Војсци? Знате, можда најтеже године за српску војску и за српски народ, 1916. године, по налогу регента Александра Николај Велимировић одлази у највећи светски центар, у највећу империју тада, одлази у Лондон, у Велику Британију, да тражи помоћ за Србе. Тамо добија част какву пре њега ниједан Србин, а и после њега, није добио. Добила прилику да у Катедрали Светог Луке у Лондону, пред представницима Круне, Доњег и Горњег парламента, представницима духовне и световне власти Велике Британије, говори у име српског народа. Између осталог, био је присутан и надбискуп кентерберијски, највећи ауторитет Англиканске цркве уопште. Тамо владика изговара следеће речи: „Ми смо Срби трње на европској ружи, ми смо Срби жива ограда Европе и док се Европа богатила и развијала, ми смо за њу крварили и то радимо и данас. Време је да нас Европа прими у своје окриље и да нам врати дуг.“

Као што видите, није европски пут Србије зацртао ни Зоран Ђинђић, ни Александар Вучић, нити Александар Вулин, зацртали су га давне 1916. године владика Николај и несрећа српске војске и српског народа. Ми се тог пута држимо. А ви сте, господо, владика Николаја заменили за стечајног управника, овај пивски квасац, и за овде сада неприсутни аматерски атлетски клуб тренера Маријана Ристичевића. Ето толико вам је коштао владика и толико о идеолошкој и уопште политичкој доследности.

На крају само да кажем, сви смо довољно мудри да знамо да није важно шта се о нама прича, већ ко то прича. Био бих веома несрећан и забринут да данас Пленковићева влада, неке невладине организације, неки посланици лепо причају министру Вулину, да га хвале, да хвале његове намере и његову позицију. Био бих страшно забринут и не бих знао у којим је рукама наша војска. Међутим, пошто господина Вулина тако благи Пленковићева, нећу рећи проусташка влада али није ни далеко, ако га тако куде и провлаче кроз блато посланици који се труде да се ухвате подруку са Пленковићевом владом, онда сам сигуран да су ова војска и ово

министарство у правим рукама и не треба ми закон да бих за њега гласао, ово је за мене довољна чињеница. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

(Радослав Милојичић: Да ли знате за сусрет лидера Северне и Јужне Кореје?)

Колега Милојичићу, чујем да нешто причате, али не чујем о чему причате. Немам намеру ја вас да слушавам, него чисто о томе...

(Радослав Милојичић: Да ли знате да је пао Берлински зид, ви из СНС-а?)

Вама на главу, је л' тако?

Реч има народни посланик Бранка Стаменковић.

Није ту.

Реч има народни посланик Душица Стојковић.

Изволите.

ДУШИЦА СТОЈКОВИЋ: Захваљујем, господине Арсићу.

Уважени министре са сарадницима, драге колеге народни посланици, поштовани грађани Србије, квалитет у једном друштву почива и завршава се образовањем. образовање је управо наш најважнији пројекат за будућност. Како образујемо наше офицере и подофицере, таква ће нам бити Војска и систем одбране у будућности. Неписмени људи у 21. веку неће бити они који не знају да читају и пишу, већ они који не знају да науче, који не знају да стичу нова знања, који заборављају неприменљиво знање које су научили током школовања. Потребно је да образовање почне од појединца.

Закон о војном образовању је старо законско решење, усвојено још 1994. године, и заиста га морамо променити и криво ми је што то нисмо учинили раније. Усвајањем овог закона о војном образовању Републике Србије ми ћемо заправо заокружити реформе које смо започели прошле године, реформе које се односе на систем нашег основног, средњег и високог образовања увођењем дуалног образовања. Значи, усвајањем закона о војном образовању, заправо, реформисаћемо целокупан систем образовања у Републици Србији.

Гете је рекао да не напредовати значи назадовати. Ако не желимо да назадујемо као друштво, ако желимо заиста да парирамо најјачим војскама на свету, ако желимо да као друштво напредујемо, морамо реформисати наш систем образовања, пре свега, и војног образовања.

На основу резултата истраживања које је Министарство одбране организовало прошле године, значи током 2017. године, управо је Војска Републике Србије институција од највећег поверења. Након тога иде Српска православна црква, затим Полиција, Катастар и Народна банка Србије. То је заиста велики резултат и ја вам на томе, министре Вулин, заиста честитам, али то је резултат који вас обавезује да морате да наставите даље, да морамо да реформишемо нашу војску и да морамо заиста да извршавамо све

поверене задатке када је реч о безбедносном сектору и систему одбране уопште.

Какав је био углед у овим претходним деценијама, значи од 2000. до 2012. године? Па, 2011. године, за време премијера Мирка Цветковића, за време министра одбране Драгана Шутановца, био је историјски минимум поверења у Војску Републике Србије. Тада је оно износило 37%; сад износи, значи, прошле године у септембру је објављено ово ваше истраживање, заиста висок проценат – 57% грађана Републике Србије Војску Републике Србије препознаје као институцију од највећег поверења.

То је заиста Војска показала у више наврата. Она је 2014. године, подсетићу вас, била уз свој народ. Ја долазим из Раковице, Раковица је поред Обреновца и Шапца била погођена поплавама. Током само једне ноћи, изливањем Топчидерске реке, више од 250 домаћинстава у мојој општини остало је без крова над главом. Координисаном акцијом, једном заиста добром акцијом МУП-а, Министарства одбране и наших војника, наших полицајаца, наших ватрогасаца, ми смо успели да спасемо људске животе, да допремимо воду и лекове до најугроженијег становништва. Успели смо заједно, координисаном акцијом, са нашим грађанима и добровољцима да спречимо негативне последице ове заиста велике пошасте која је задесила нашу државу.

Војска Републике Србије заправо и постоји због својих грађана и увек је тамо где је потребно. Свих претходних деценија, свих претходних година наши војници, наши официри, наши подофицири Републике Србије градили су водоведе, премошћавали реке, допремали храну и лекове, спасавали људске животе у свим деловима наше Републике Србије. Зато не чуди овако висок углед Војске Републике Србије, али и велико интересовање наших младића и девојака да упишу и да конкуришу за војне школе, војну академију, за добровољно служење војног рока, али и да се запосле у Војсци Републике Србије.

Влада Републике Србије од 2012. године заиста нешто мења и уносе се новине у безбедоносни систем Републике Србије и у Министарство унутрашњих послова и Министарство одбране. Ви заиста водите рачуна, на основу извештаја који сте доставили Народној скупштини Републике Србије током протекле године, како би се побољшао материјални положај свих припадника Министарства одбране и Војске Републике Србије. Након фискалне консолидације, након мера штедње, Влада Републике Србије је донела одлуку да се за 10% повећају примања за све припаднике Министарства одбране и Војске Републике Србије. То је, подсећам, одлука која је почела 1. јануара ове године. Наставили сте даље ка повећању дневница, са 800 динара на 1.100 динара, за оне припаднике Војске који заиста раде најтеже послове, за све оне људе који раде у трупима, касарнама, на стражарским дужностима. На тај начин бар мало показујемо да им се

делом захваљујемо за све оно што раде како бисмо се ми као грађани Републике Србије осећали безбедније и сигурније.

Такође, први пут сте увели једну новину, ја вам се на томе заиста захваљујем – увели сте солидарну помоћ приликом рођења детета (то је одлично) у висини од нето 47.000 динара. То су све добре ствари. По томе се ми као СНС, као коалиција која је окупљена око СНС-а, разликујемо од оних претходних. Разликујемо се од оних који су имали, значи, историјски минимум поверења у Војску Републике Србије, који је био 37%, понављам, 2011. године, који су продавали наше тенкове, наше хаубице, који су тупили моћ наше војске и у земљи и у иностранству.

Желела бих сада да кажем да је Влада Републике Србије, наш врховни командант Александар Вучић, започела стамбену изградњу за све припаднике безбедносног сектора. Заиста постоји велика потреба за становима, како код пензионисаних официра и подофицира, тако и код свих осталих припадника из безбедносног сектора. Надам се да ће овај амбициозни пројекат у наредном периоду заиста бити реализован. Пратићемо то. Оног тренутка када стамбено питање буде решено припадницима наше војске, али и будућим генерацијама које стасавају, које желе да буду део система Војске Републике Србије, ми ћемо имати, заправо, још један мотив више да се они боље и више ангажују, још један мотив да постану део једног великог система.

Водили сте рачуна и о породицама војника. Први пут сте увели за 351 припадника Војске Републике Србије да током 2017. године са својим породицама, о трошку Министарства одбране, седам дана бораве у неком од објеката на Тари, у Врњачкој Бањи и Моровићу, што је добро, заиста водите рачуна о сваком детаљу.

На самом крају желим да кажем још две ствари. Прво, Србија има заиста дугу војну традицију. Од 1830. године, од кнеза Милоша Обреновића, када је отворена Прва гвардијска школа у Пожаревцу, током више од 160 година имали смо традицију добро обучених српских војсковођа, врхунских стратега, врхунских тактичара, од Радомира Путника, Степе Степановића, војводе Живојина Мишића, Петра Бојовића, али и многих других, који су показали како квалитетно обученим и мотивисаним старешинским кадром војска једне мале Србије може бити велики залогај за многе моћне империје. Управо су они најбољи доказ да је војно образовање једна од кључних карика у одбрани наше земље. Данашње старешине Војске Републике Србије имају заиста на кога да се угледају, али и они сами морају бити нека врста инспирације будућим генерацијама које стасавају у нашој земљи.

На крају, заиста, две ствари. Ми данас расправљамо и о међународним споразумима, о учешћу наших припадника Војске Републике Србије у мировним операцијама и мировним мисијама.

Ангажовање наших припадника Војске у мултинационалним операцијама је, пре свега, важан елемент наше спољне политике. Током 2017.

године наши припадници Војске, наше жене, даме, око 12% жена је учествовало у овим мисијама, показале су заиста да могу у свих десет мултинационалних операција да допринесу очувању глобалног светског мира, европског мира, регионалног мира, али и поштовању свих оних принципа међународног права и међународних правила која важе у развијеном свету.

Такође, ја сам члан Одбора за европске интеграције; често морам својим колегама из Европског парламента или представницима Европске комисије да одговарам о пропорцији учешћа у различитим операцијама. Само током 2017. године наше припаднице учествовале су у четири мисије под окриљем ЕУ и у шест мисија под окриљем ОУН.

И заиста на самом крају, последња реченица, Војска, иако је традиционална институција, која понекад можда и нема слуха да се отвара ка новим трендовима који долазе, све више отвара своја врата женама у својим редовима. Ми данас заиста имамо даме у војничким цокулама, које раме уз раме са својим колегама, војницима, официрима, подофицирима, заиста обављају све поверене задатке. Имамо доста способних дама и велико интересовање девојака и жена у Србији да буду део Војске Републике Србије.

Позивам све колеге народне посланике, пре свих посланике из редова Српске напредне странке, да у дану за гласање подрже ова заиста добра законска решења. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Колега Милојичићу, по ком основу, само ми реците.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: По основу помињања председника Демократске странке Драгана Шутановца од претходне колегинице.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Милојичићу, вратићу вам време, немојте да се секирате. Колико знам, Драган Шутановац је поднео оставку.

(Радослав Милојичић: А када председник Србије поднесе...)

Технички...

(Радослав Милојичић: Јесте председник странке до избора новог.)

Господине Милојичићу, дозволите ми да завршим. Даћу вам право на реплику, није никакав проблем. То бих да образложим, да не бих имао незадовољство код колега који не мисле исто као ви.

Даћу вам право на реплику једино из разлога што је господин Шутановац поднео оставку после изборног пораза. То значи да је био одговоран човек према Демократској странци. Волео бих да је макар половину те одговорности имао и према Војсци и према Србији док је био министар.

Затражите реч за реплику.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Господине Арсићу, под број један, ви немате право да одатле дискутујете. Прочитајте коначно Пословник. Двадесет година сте у Скупштини. Сиђите у клупе, јавите се за реч и слободно дискутујте...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Образложио сам зашто сам вам дао право на реплику. Ништа више.

Затражите поново реч.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: То није коректно, у најмању руку, и није у складу с Пословником, тако да та духовитост овог пута није прошла.

Да, слажем се с претходном говорницом и колегиницом да је велика разлика између бившег министра одбране, велика разлика, и садашњег министра одбране, то јест Драгана Шутановца и Александра Вулина. Под број један, господин Шутановац је имао озбиљне и одговорне сараднике – ту не мислим на припаднике Генералштаба, официре и подофицире, ти људи су заиста озбиљни и сада, већ на сараднике које је сам бирао, из цивилства, своје помоћнике и државне секретаре – за разлику од господина Вулина. Његов помоћник има фирму МЕНА, која је регистрована на његово име, МЕНА 500, и у оквиру ње, у оквиру „Југоимпорта“, врши продају наоружања директно из војних фабрика у иностранство. Постављам питање – да ли ту има некакве злоупотребе службеног положаја можда или нечега другог?

Што се тиче даље разлике, веома је велика разлика јер је господин Шутановац обезбедио осамнаест авиона „ласта“ за Војску Србије, сто ципова „дискавери“, снајперске пушке, падобране, изградио пет хиљада станова за војне обвезнике, изградио војну базу „Југ“, завршио Аеродром „Морава“ – то је велика разлика – док је садашњи министар одбране на студенте слао водене топове.

Наравно да лик и дело министра Драгана Шутановца са садашњим министром... Као што ниједан министар из владе Демократске странке не може да се пореди са министрима из Српске напредне странке, јер се не зна ко је од којег министра СНС-а лошији.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Повреда Пословника, народни посланик Александар Мартиновић.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Повређен је члан 104, господине Арсићу, зато што Демократска странка тренутно нема председника.

Ево, ја сам управо, колегиница ми је помогла, прочитао вест на Н1 – то је њихова ексклузивна телевизија, са које се не скидају сваки дан – да је Драган Шутановац 11. марта 2018. године поднео оставку на функцију председника Демократске странке. Дакле, Демократска странка нема председника. Ако Демократска странка нема председника, то значи да не можете никоме дати право на реплику зато што спомиње Драгана Шутановца. Драган Шутановац је и сам у изјави за Н1 рекао да је поднео оставку на место председника Демократске странке, али да остаје у тој партији, односно у Демократској странци. Али није председник.

Према томе, не можете ни господину Милојичићу нити било коме другоме давати право на реплику зато што је споменуо Драгана Шутановца као тобожњег председника Демократске странке. Он није више председник

Демократске странке. Не знам ко је председник Демократске странке, можда господин Милојичић зна, али у овом тренутку Демократска странка нема председника и то није Драган Шутановац.

Не можете, кад год неко спомене Драгана Шутановца као бившег министра одбране, који је упропастио Војску Србије, који је одговоран за бројне финансијске малверзације у Министарству одбране, кога, иначе, у Војсци и Министарству одбране, ако нисте знали, зову „Шуки Плазма“ јер је 2007. године, када је постао министар одбране, захтевао да се у вили на Дедињу коју је добио у свакој соби, укључујући тоалете и купатила, угради плазма телевизор, па га отад зову „Шуки Плазма“...

Значи, „Шуки Плазма“ више није председник Демократске странке и по том основу не можете никоме давати право на реплику ако га помене. Он је члан Демократске странке, није председник, и то је то.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Дужан сам да вам одговорим.

Значи, како сам ја разумео, Демократска странка има невидљивог председника, господин Шутановац је куповао невидљиве авионе ...

(Александар Мартиновић: Али видљиве телевизоре, јако видљиве телевизоре.)

... Видљиве телевизоре...

Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни? (Не.)

Повреда Пословника, народни посланик Радослав Милојичић.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала, господине Арсићу.

Рекламирам члан 108, да се о реду на седници стара председник Народне скупштине, тј. ви, и члан 107, достојанство, које се увек повреди када говори неко из Српске напредне странке.

Ако дозвољавате да овде тако дајемо надимке људима, да ли онда можемо да кажемо „Вулин теткин“, да ли можемо тако да га назовемо? Или „Вулин камера“? Причамо о афери од милион евра, колико је нестало док је био директор Канцеларије за Косово и Метохију. Или о триста и нешто хиљада евра колико је господин Вулин рекао да је добио од тетке, али, пазите, не своје тетке, него женине тетке.

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Какве то везе има са чланом 108?

(Радослав Милојичић: Зашто сте ме прекинули сада? Какве има везе члан 104. са плазмом? Мени је драго да они виде шта ви радите.)

Немојте, колега Милојичићу, изгубићете изборе.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар Вулин.

АЛЕКСАНДАР ВУЛИН: Ја се захваљујем.

Добро, уобичајена количина мржње, коју смо могли да очекујемо од људи који немају ништа друго да понуде, које су, уосталом, бирачи у њиховом родном Глибовцу казнили тиме што су их послали да буду далеко од тог лепог и честитог села, коме су наравно учинили све што је могуће да учине да буду тако далеко од било које власти у било ком граду и селу у

Србији. Њихову мржњу можемо само да пустимо и да уживамо у њој, јер, знате, када видите да овако мали људи на овако велики начин мрзе, онда знате да радите добру ствар.

Ја ћу само искористити ову прилику, а сигуран сам да ће надлежни органи имати шта да кажу господину Кенету... Кени, Кенто, нисам сигуран...

(Радослав Милојичић: Председнице, можете ли да упростојите министра?)

Рецимо, господин Шутановац је једини министар одбране, само да знате, у историји Србије, а дуго смо трајали и као војска и као држава, коме је забрањено да се бави безбедносним подацима! Забрањено, зато што је безбедносно небезбедан, зато што је опасно, јер не знате код кога ће ти подаци завршити. Ево, ту су господа из надлежног одбора, која ће потврдити да је управо тако. Дакле, то је разлика између мене и господина Шутановца – ја радим за своју земљу, а, као што видите, надлежни одбор мисли да он не сме да буде ни близу тајних и осетљивих докумената.

Што се тиче стања у Војсци, хвала вам за ову јединствену прилику да могу да кажем да је за време те „славне“ власти уништено: тенкова Т55 200 комада, оклопних транспортера М60 121 комад, самоходног оруђа 77 комада, укупно 398; артиљеријског оруђа 215; стрељачког и лаког наоружања 23.132; ракета 9М32М „Стрела 2М“ 9.218; лансера ЛМ 9П58 за „Стрелу 2М“ 420. Укупно је уништено 33.383 комада различитог наоружања.

Само да вам кажем да је НАТО успео да уништи током бомбардовања 11 тенкова. Једанаест. Овде су нас уништили, уништили су нам 398!

Такође, да погледамо шта се улагало у Војску Србије: капитално наоружање и војна опрема од 2008. до 2012. године у укупном износу 55.932.000; од 2013. до 2018. године 210.759.967 евра, 3,7 пута више. У односу на ту „славну“ власт, наша опремљеност униформама је повећана 3,3 пута. Погледајте колико је војска била гола пре него што смо набавили 3,3 пута више униформи. Што се тиче чизама, колико смо били боси у време људи који су завршавали ФБИ курсеве – повећали смо набавку 5,5 пута. Погледајте шта је онда носила наша војска.

Храна. Само храна... Да вам кажем да смо повећали набавку хране и наших резерви за 52%. Погледајте колико је војска имала хране у време ове власти.

Дакле, осим уобичајене мржње, осим уобичајених лажи, имамо лепу прилику да овде кажемо истину језиком бројева. Ово су необориве чињенице. Ово су чињенице из времена када се говорило „Шта ће нам Војска“, цитирам тадашњег врховног команданта, председника Тадића. Из времена када је у нашу званичну стратегију уведено да ће Војска, мала, специјална, спремна, издржати први удар, а онда ће доћи обучена резерва. А у исто време сте укинули Сектор за безбедност цивилне одбране који треба да вам обучи резерву, значи, доћи ће на други удар – нико. То је време те војске.

Биће ми велико задовољство, даме и господо народни посланици, да вам прочитам још један врло важан детаљ о коме смо овде говорили, а то је ко је све од војске био протеран, како су протеривали те људе. Да вам опет кажем језиком бројева: 2005. године, по потреби службе, у Војсци Србије... Знате, „по потреби службе“, то је када некоме чините услугу или када хоћете да га отерате. Дакле, по потреби службе, 2005. године, сада ћу вам рећи колико је протерано официра, па онда подофицира, на првом месту ратујућих: 1.188 официра је протерано по потреби службе из Војске Србије и 717 подофицира. Године 2006, 1.155 официра и 722 подофицира. До дана данашњег се опорављамо од толиког протеривања људи који су били млади, способни и са изузетним ратним искуством.

Сада да вам кажем колико се тога десило 2012. године. По потреби службе – пет. Ово је Војска из које се не тера. Ово је Војска у којој се цени и признаје заслуга сваког нашег борца. Знате ли колико је 2017? Два. Све што су могли да протерају, протерали су. Баш у том времену о коме говорите, оно што је преостало, од 2008. године наовамо, протерали су по потреби службе 2011. године, знајући ваљда да је крај, 354 официра. Године 2008 – 88, па 54, па 22, па 354. А када је дошао Александар Вучић – два.

Онда слушате овде како се прича о томе да, ето, нема довољне попуњености Војске. Па која попуњеност Војске? Отерали сте три-четири хиљаде људи, младих људи, људи са ратним искуством! Какав сте пример дали онима који треба да дођу у ту војску, да им кажете – доћи ће нека власт, истераће вас напоље само ли будете за своју земљу?!

Уместо језиком мржње, ја сам говорио језиком чињеница и драго ми је да грађани то могу да виде.

(Радослав Милојичић: Јављам се за реч.)

ПРЕДСЕДНИК: Основа за реплику нема, по Пословнику.

(Радослав Милојичић: Како нема, поменут сам?)

Нема ни за вас ни за другог посланика.

Реч има Дарко Лакетић.

ДАРКО ЛАКЕТИЋ: Захваљујем се.

Поштована председнице, поштовани министре са сарадницима, уважене колеге народни посланици, не могу да останем нем на изречену реченицу да смо исти. Не можемо бити исти и нећемо никад бити исти, зато што су отимали од полумртве Србије као са леша. Али морају да знају да у историји, у будућности дакле, у историји Србије, неће се то више никада десити. Прво, Србија се уздигла, Србија је никад јача и Србију никада више нећете водити такви.

Јавио сам се да бих говорио о данашњем сету закона, пре свега о закону о војном образовању. Закон о војном образовању и данашњи сет закона су на дневном реду, између осталог, да би дошло до неопходног усклађивања овог закона и овог сета закона са законима из области Војске, Полиције и образовања. Наиме, закон о војном образовању управо је у овом

смислу неопходно ускладити са Законом о високом образовању, јер је војно образовање један врло, врло значајан део образованог система Републике Србије.

Ја ћу рећи своја запажања о најзначајнијим деловима овог закона. То је, рекао бих, заједнички студијски програм. Заједнички студијски програм за војни и цивилни сектор је врло значајан из више разлога. Први разлог, који је врло битан, јесте добити практична знања која ће бити универзална, добити дипломе које ће бити универзалне.

Осим овог сегмента, дакле заједничког студијског програма, рекао бих да је и однос према кадетима, односно према лицима, ученицима који похађају војне школе, врло значајна ствар, која се дефинише овим законом. Наиме, ученицима у средњој војној школи обезбеђују се уџбеници, школски прибор, смештај, исхрана, одећа, обућа, здравствена заштита, трошкови превоза и месечна примања, и то се законом регулише. Права и обавезе кадета уређују се уговором о школовању, у складу са прописима.

Осим ових делова који се тичу закона о војном образовању, ја бих нагласио још неколико сегмената који се тичу војномедицинског образовања, зато што сам по вокацији лекар и сматрам да је ангажовање наших предавача који су имали искуства у тзв. ратној медицини и преношење, трансфер тог знања на наше кадете и ученике од круцијалног значаја не само за војни систем већ за државу у целини.

Паралелно с тим, нешто ћу рећи и о међународним мировним мисијама, пре свега о учешћу санитарских делова нашег војног система. Наиме, учешће у мировним мисијама за сваку државу је обавеза. Та обавеза није експлицитна, дакле, та обавеза није по принципу – држава се позове и мора да учествује, али је за државу веома добро, веома значајно, не само политички већ у сваком смислу, да учествује у мировним мисијама. Зашто ово кажем? Зато што сам упознат да санитарски делови, санитарске чете наше војске учествују у Чаду, Либерiji, Обали Слоноваче, Конгу и да имају одличне резултате, да су тамо заиста добили највише оцене за свој ангажман. То је оно што наша држава мора да поштује и убеђен сам да Министарство одбране чини све за те људе и припаднике Војске који учествују у мировним мисијама.

Зашто је то битно за Војномедицинску академију? То је битно из најмање два разлога: први разлог је тај што се ВМА на тај начин практично промовише на најбољи могући начин у свету; други разлог је тај што учесници из санитарских тимова добијају нова искуства, стичу нова знања и на тај начин практично обогаћују своју професионалну каријеру и своје знање.

Оно што бих такође нагласио и похвалио, и мислим да министар одбране о томе јако добро брине, то је да морамо схватити једну чињеницу – наши здравствени радници у Војсци, наше санитарлије, како се другачије зову, како их ви називате у Војсци, имају изузетно велики углед у свету. Ти

санитетски радници, ти здравствени радници су оно што су теоретски учили на западу примењивали у пракси. Наша медицина, војна медицина једна је од најбољих у свету.

То морамо поштовати и зато вас молим да се управо тај аспект адекватно имплементира у образовне програме и да наши кадети, наши ученици у војним школама уче све оно што су наши здравствени радници научили, нажалост, у неким околностима које нису биле баш најбоље.

Зато апсолутно подржавам овај закон, за који сматрам да је више него добар. Још једном, желим вам сву срећу. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Студенка Ковачевић.

Изволите.

СТУДЕНКА КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, поштовани министре са сарадницима, осврнућу се на Предлог закона о производњи и промету наоружања и војне опреме. Покушаћу да објасним колики је значај када на челу државе имате човека који препознаје где треба улагати да би се то вишеструко вратило у републички буџет.

Ове године одбрамбена индустрија Србије и „Југоимпорт СДПР“ досад су већ уговорили нови извоз у вредности од 405.000.000 америчких долара, а старих и договорених послова имају у вредности од читавих 687.000.0000 долара. Одбрамбена индустрија Србије је важан део наше привреде, баш као што је важан део Војске Србије.

Захваљујући оваквој политици и захваљујући политици коју је водио председник Вучић још као председник Владе, када је први препознао значај и важност одбрамбене индустрије Србије, обезбедио да се државни новац уложи у одбрамбену индустрију, данас имамо грану привреде која постаје све значајнија и доноси све већа средства. Али не доноси само средства, доноси и нове технологије и, самим тим, запошљава оне који су најобразованији и најмлађи, заправо оне који су нам свакако најпотребнији.

Војска Србије као један од својих приоритета има развој одбрамбене индустрије Србије, јер се захваљујући њеном постојању и раду отварају потенцијали за поседовање релевантних одбрамбених система, производњу савременог наоружања, експлозивних направа, као и свега онога што је потребно по приоритету и по најнижим могућим ценама, чиме се обезбеђује рационалисање и економисање расположивим буџетским средствима предвиђеним за финансирање те области.

Влада Републике ће наставити да помаже одбрамбену индустрију Србије препознајући њен значај и њену важност и никако неће напустити власништво у одбрамбеној индустрији Србије. Закони који су на дневном реду омогућиће да инвеститор у нивоу до 49% уложи новац, донесе тржиште и технологију на наше просторе, али контролу над одбрамбеном индустријом Србије задржаће Влада Републике Србије из простог разлога што је ово стратешка грана и нешто што је бескрајно важно и за новац али и за Војску

Србије. Крајем 2017. године потписан је још један уговор са Војском Србије, што је битно за обе стране. Реч је о нултој серији 20–22–28, у вредности од 109.000.000 динара.

Србија је извезла оружје у вредности од 1,215 милијарди долара. Од извоза наоружања и војне опреме Србија је у последњих пет година инкасирала 1.215.000.000 долара, а судећи по отварању нових компанија и расту сектора наменске индустрије, вредност извоза наоружања из године у годину ће расти. Само у интервалу од 2016. до 2018. године компаније наменске индустрије склопиле су уговоре вредне више од деветсто милиона долара, што је јасан податак да наменска војна индустрија поново постаје стуб српске привреде.

Протеклих година бележимо знатан раст извоза наменске индустрије. Поред традиционалних тржишта, отварају се и нека нова, попут Саудијске Арабије. Евидентиран је раст извоза али и повећања броја запослених у овој индустрији. Од 2014. године до априла текуће године имамо 2.082 издатих дозвола, у вредности од преко четири милијарде долара, док је реализовани број уговора прешао износ од 1,215 милијарди. Највише се извози муниција мањег калибра, артиљеријска, минобацачки програм, као и роба из цивилног и војног програма попут ловачких карабина и револвера, уз податак да је у тој сфери производних процеса ангажовано 185 компанија регистрованих за извоз наоружања. Највећи увозници српског наоружања су САД, Кенија, Бангладеш, Ирак, Алжир, Саудијска Арабија, Камерун, Уједињени Арапски Емирати, Јордан, Гана итд. На врху листе извозника су „Југоимпорт СДПР“, „Први партизан“ из Ужица и „Милан Благојевић – Наменска“ Лучани.

Дакле, Србија је у протеклих пет година извезла наоружање и војну опрему у вредности од 1,215 милијарди долара, а сектор војне наменске индустрије бележи стални раст броја запослених, као и новоотворених компанија за извоз наоружања.

Држава је у интервалу од 2014. до 2017. године инвестирала у наменску индустрију 126.000.000 евра, док је само током 2017. године уложила 46.000.000. Очекује се да би захваљујући томе извоз у наредних пет-шест година могао да премаши милијарду евра. Према најавама из Владе, фабрике одбрамбене индустрије добиће у наредном периоду директну инвестициону инјекцију од скоро 43.000.000 евра. Вредност уговорених послова за 2017. годину премашила је цифру од деветсто милиона долара, што је јасан податак да наменска војна индустрија поново постаје стуб српске привреде. Заиста импресивни подаци! Иначе, подаци су из Министарства привреде.

Ја вам захваљујем на пажњи и желим све најбоље нашој Војсци Србије.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Само да видимо колико је времена остало Посланичкој групи СНС.

Педесет и четири секунде за Владу Бабића.

Да ли жели реч Владо Бабић? (Не.)

Реч има народни посланик Саша Радуловић.

Није ту.

Реч има народни посланик Љубиша Стојмировић.

Изволите.

ЉУБИША СТОЈМИРОВИЋ: Ја ћу своју дискусију покушати да спроведем у дану када се буде говорило о амандманима. Иначе, захвалан сам вам због ових закона из једног личног разлога – натерали сте ме да се сетим времена када сам био питомац у Морнарничко-техничком школском центру у Пули, и хвала вам због тога. Надам се да ћемо имати шансе да разговарамо још много више о данашњим условима школовања питомаца свих рангова, јер је од оног времена када сам ја био питомац и када сам се школовао много тога учињено за напредак образовног система у Војсци.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Поштовани посланици, опреза ради, сагласно чл. 27. и 87. ст. 2. и 3. Пословника, продужићу рад Народне скупштине данас и после 18 часова, што не значи да ће бити рада.

Народни посланик Марија Јањушевић? (Не.)

Реч има народни посланик Драган Весовић.

Изволите.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Мало је времена. Пар питања да поставим и да поздравим господу официре српске војске.

Прича о неутралности. Немам уопште дилему да сви у сали мислимо тако, али имам сумњу да ли је то у животу тако ако су нам читава војна структура и сви значајни војни документи (господа официри ће знати о којим документима, о три врсте докумената причам), из времена бивше власти, урађени по НАТО стандардима. Да ли то мора да буде тако, господине министре, да ли се то може променити?

Друго питање: колико је наших људи по повратку из безбедносних мисија (а све мисије које су под покровитељством УН подржавамо) напустило Војску?

Треће питање. Не слажем се с вама, господине министре. Докапитализација до 15%, али се направе три ћерке-фирме и, ето, један има 45% и онда шаље у своју ћерку-фирму. А то нам је добар извор извоза, и то не треба дирати. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вама.

Овим је закључена листа говорника.

Пошто на листама немамо више говорника, нити времена, онда реч имају представници посланичких група или овлашћени који нису искористили своје право из члана 96. Пословника.

Реч има народни посланик Радослав Милојичић.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала.

Поштовани грађани, имам веома мало времена па ћу искористити то што је преостало.

Када сам говорио о овим изменама и допунама Закона, говорио сам о суштини проблема. Завршићу врло кратко. Имамо озбиљну Војску, озбиљне офицере и озбиљне подофицере, али имамо министра који није дорастао да им буде командант. Имамо озбиљне припаднике БИА, али имамо човека са крајње сумњивом биографијом, поготово на челу Министарства одбране, који није заслужио да им буде шеф. То је последица власти СНС, која већ шест година унижава оно чега се дотакне. Таман кад помислимо да не могу ниже, они спусте тај степеник ниже.

Седамдесет и два посто припадника Војске који су напустили Војску Србије урадило је то на лични захтев. Војска је била институција са највећим поверењем грађана у њу. Сада је Војска институција из које се бежи. Надам се да грађани Србије и даље имају поверење у нашу војску. Молим грађане Србије да припаднике, офицере, подофицере и војнике Војске Србије не гледају кроз њиховог команданта Александра Вулина, који је такође познат по многобројним аферама. То није добро ни по целокупан систем безбедности.

Имамо овде измене и допуне Закона о Безбедносно-информативној агенцији. Имамо измене и допуне Закона где се Братиславу Гашићу оставља огромна моћ, без икакве контроле. Он ће бити господар безбедносних служби у целини; он ће одређивати ко ће се запослити у БИА, он ће одређивати коефицијент плате и плату у целини; он ће моћи чак да поништи и одлуку суда. То је суштина овог закона.

Не бих више, заиста, да говорим о аферама и једног и другог шефа, тј. министра одбране и директора БИА. Чули смо малопре низ неистина од господина Александра Вулина. Молим га, пошто је тако добро обавештен, бар да нам каже одакле му 300.000 евра за куповину стана. Установили смо да му то није дала женина тетка, тако да га молим, пошто је тако добро обавештен, да нам да и те податке, и о фирми МЕНА 500 којом руководи његов помоћник господин Милорадовић.

ПРЕДСЕДНИК: Потрошили сте време. Жао ми је што нисте говорили о законима.

Реч има народни посланик Бојан Торбица, реплика.

БОЈАН ТОРБИЦА: Поштована председнице, поштовани посланици, имали смо прилику да чујемо низ лажи, као и досад, које наш колега посланик „Хајнекена“ уме да изнесе, али изузетно би биле занимљиве околности под којима се кипарско предузеће *Vilab Pharm LTD* појављује као власник четири десетине истог стана са господином Драганом Шутановцем и његовом супругом, а уједно је и суинвеститор заједничког пословно-стамбеног простора који је изграђен ако не на најексклузивнијем онда сигурно најскупљем пашњаку у Европи, плаћеном милион и по евра.

Сумња да се ради о нечему што је незаконито је утолико већа ако се зна да је директор предузећа *Vilab Pharm LTD* у то време био Радомир Бзик, који је истовремено био власник фирме *Peyton Medical*, која је током министарског мандата Драгана Шутановца продавала лекове и санитарски материјал Министарству одбране и Фонду за социјално осигурање војних осигураника и на тај начин зарадила више од 40.000.000 динара, тј. 350.000 евра.

Према званичним подацима Управе за јавне набавке, фирми *Peyton Medical* је чак пет пута додељен тендер директном погодбом, а вредност уговора који су тада закључени била је 11.000.000 динара, док су само три друга склопљена уговора била у вредности од чак 25.000.000 динара. Министарство одбране је од фирме *Peyton Medical* лекове, фармацеутске растворе и санитарски материјал купило једанпут 2008. године, четири пута 2009. године, два пута 2010. године и последњи пут у септембру 2011. године. Зарад истине, фирма *Peyton Medical* је добила две набавке за потребе Фонда за социјално осигурање војних осигураника, 2010. и 2011. године, и тако зарадила четири милиона динара.

Да ли се у овом случају ради о сукобу интереса или нечем много опаснијем, морале би да истраже надлежне институције.

(Радослав Милојичић: Време.)

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам, посланиче.

Хвала, посланиче Милојичићу, што ми помажете у вођењу седнице, али до следећих избора немате ту функцију.

Реч има народни посланик Игор Бечић, повреда Пословника.

ИГОР БЕЧИЋ: Поштована председавајућа, повређен је члан 107. Пословника Народне скупштине који говори о достојанству Народне скупштине.

Овде се дозволило да се говори о лику и делу бившег министра одбране господина Шутановца, човека који је уништио и уништавао материјалне ресурсе Војске Србије, који је уништио Војску Србије, али још нешто што је јако битно – човека који није могао да прође безбедносну проверу, није могао као члан Одбора за одбрану и унутрашње послове да добије безбедносни сертификат који му допушта да гледа документа са ознаком „државна тајна“.

Значи, овде је покушано да се оправда такав човек, човек за којег би због уништавања ресурса Војске Србије и свега онога што је показао као министар одбране најбоље било да се не помиње у овој сали.

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, мислим да је било корисно што смо говорили и о бившем министру.

ИГОР БЕЧИЋ: Захваљујем се.

О вашем објашњењу Скупштина не мора да се изјасни.

ПРЕДСЕДНИК: Да. Ово што сте ви изнели... Била сам и у то време председник Народне скупштине Републике Србије и добила одговарајући

документ у коме ме службе обавештавају да Драган Шутановац није прошао безбедносно проверу и да размотримо питање да ли може да буде члан одговарајућег одбора. Ја сам сведок. И да је проблематично да он добија документацију, папире које ...

(Радослав Милојичић добацује.)

Жао ми је, не знате баш све о вашим бившим председницима. Ту смо ми да вам помогнемо. Тако да знам да сте износили истину.

Преостало време има још Владимир Ђукановић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: Хвала, уважена председавајућа.

Хтео сам реплику, ако могу, пошто је поменута Српска напредна странка на најдиректнији начин.

Знате, када вам о аферама и не знам чему говори човек који је пословањем Општине руководио, односно обављао га преко фудбалског клуба, онда вам је јасно о каквом се човеку ради. Можете да замислите да руководите Општином и управљате њеним средствима преко фудбалског клуба, зато што су сви рачуни осталих предузећа у тој општини били блокирани због тако сјајног пословања дотичног.

Само нешто, најзанимљивије је како су водили рачуна баш о Војсци. Рецимо, Дом Војске у Смедеревској Паланци, који су срушили... Иначе су, наводно, то хтели да продају „Делезу“. „Делез“ је уплатио свега 10%, никада до краја није уплатио све. На тој парцели где је био Дом Војске, замислите, изградили су зграду, и то стамбену, где је, сумња се, малопређашњи говорник један од сувласника, али наводно... Оно што је најстрашније, преко тог Дома Војске уништили су, заправо, изгубљено је 16.000.000 динара; директна штета за Смедеревску Паланку била је 16.000.000 динара.

Дома Војске нема, а господин Милојичић нам је објаснио, заправо, како се руководи, ово је занимљивије, преко Фудбалског клуба „Јасеница“. Фудбалски клуб „Јасеница“ је најбоље пословао преко партијског колеге, извесног Александра Грујића Шотака. Извлачили су новац, као, за хранарину фудбалера. Фудбалере су у том клубу плаћали, не би „Манчестер јунајтед“ платио толико фудбалере, а извлачили су новац на тај начин да би руководили Општином јер су сва остала предузећа била блокирана.

А сада тај човек дође овде и мртав хладан прича нам о аферама.

Људи моји, да знају грађани Србије, Фудбалски клуб „Јасеница“, његови фудбалери су наводно примали новац ...

ПРЕДСЕДНИК: Време.

Тражили сте реплику, прекорачили сте време реплике.

Морам да реагујем. Посланик је дошао у Парламент, то је његово право; није ни мртав ни хладан. Тако да морам да реагујем ту. Дошао је.

(Радослав Милојичић: Реплика.)

Ово је била реплика на ваше излагање.

Пошто се нико више није пријавио по члану 96 ...

(Радослав Милојичић добацује.)

... Да сачекамо стендап комедију пар минута.

Хоћете ли, молим вас, пустити да водим седницу?

Не знам да ли сте ви служили војску, али свака част ако јесте.

Ваљда једна особа води седницу, не воде сви.

(Радослав Милојичић: За разлику од министра Вулина, служио сам војску 2004. године.)

Добро. Мало стрпљења, јер колега је потпуно усамљен тамо и пустите га да каже.

Да видим ко још ... И молим све, без обзира на то којим посланичким групама припадају – када замолим да се јаве по неком члану, да се јаве сви, а не да нагађам да ли има још неког и да три-четири пута позивам. Не могу на тај начин да водим седницу квалитетно, по Пословнику. Таман кренем да завршим нешто, а онда почну да се јављају.

У систему имам, и молим све који по члану 96. имају преостало време да ми се сада јаве.

Реч има Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, ја ћу подржати сет ових закона.

Што се Војске тиче, радујем се што се она, као и економија ове државе, свакога дана диже. Војска увек дели судбину државе. Држава коју смо ми затекли била је политички обезглављена, економски девастирана, војно немоћна. Министрима, а овде је један поменут, није било битно шта Војска има, већ шта они имају. Није им било битно да Војска уопште постоји. Било им је битно само да постоје јавне набавке. Распуштени политичари су отпуштали часне офицере и док је Војска све мање имала, они су све више имали.

Наша војска своју снагу црпи из сељачке војске. Та војска није ратовала за славу, већ је ратовала за свој дом, за своју њиву, за своју шљиву, за своју отаџбину. Увек је водила одбрамбене ратове. Таква војска није заслужила да је воде „Зграбиновац“, Понош и њима слични.

Морам рећи и да тај који није прошао безбедносну проверу... Вероватно је безбедносну проверу радила БИА, а БИА није ЦИА. Да је безбедносну проверу радила ЦИА, господин „Зграбиновац“ би свакако ту безбедносну проверу прошао. Да су проверу вршили банкари, прошли би и он и „Хајнекена“. Они имају заједничке послове: дом ЈНА, зграда на Миљаковцу; зграда на пашњаку је појединачни акт господина „Зграбиновца“.

Зато верујем да ће ова влада, да ће ово министарство, да ће ова војска свакога дана све више јачати.

Ми морамо бити паметни. Ми своје националне интересе нисмо решили ниједном када смо се мешали у сукобе великих, напротив. И када

смо побеђивали у сукобу великих где смо учествовали, увек смо добијали само комадић победе, само део победе. Добијали смо државу коју нисмо хтели, добијали смо спомен-костурницу српског народа. А када смо губили, онда смо добијали комплетан пораз. Дакле, морамо гледати и на однос великих сила и на наш интерес. Треба да знамо да никада велики неће ратовати у интересу малих, да ће се увек велики намиривати на штету малих и да ћемо увек ми бити кусур у сукобима великих.

Такође морамо бити свесни следеће чињенице: у време нуклеарних гиганата, како то Американци кажу – лепе, паметне итд. бомбе.... Са тим се не слажем, јер бомбе које сеју смрт не могу да буду ни лепе ни паметне. Али они који су гађали Хирошиму, Нагасаки, они који су истребили Индијанце, они и њихова браћа Енглези могу да о томе мисле да је то лепо, паметно. Српска војска и српски посланици не мисле да постоје лепе, паметне бомбе, јер њима се пуца изнад глава цивила и цивили су они који највише страдају. Ми смо у НАТО бомбардовању то добро запамтили. За разлику од ових преко, који би можда и зановили (рекао сам можда), ја не мислим да је уранијум витамин.

Морамо добро да проценимо ситуацију. Ми смо често били лудо храбри. Храбри треба да будемо, стварно храбри, али не и луди. За разлику од неких прошлих времена, морамо бити и храбри и мудри. Има Наполеонова изрека, коју у овом тренутку Србија... А пре те ћу поменути једну: „Кад снага шапуће, уста не смеју да грме.“ Постоји Наполеонова изрека која каже: „Морамо добро пазити кад треба да имамо кожу лава, кад је треба скинути и навући кожу лисице.“ Ја сам нешто присталица тога да је у овом тренутку нама више потребна кожа лисице, да морамо бити и мудри и лукави, али никако лудо храбри.

Постоји изрека, да не мисле да смо немоћни, Сун Цуа, то је – уметност ратовања без борбе. Дакле, противника можете победити, и то је највећа вештина, без употребе ратних средстава. Са тиме би требало да се сложимо. Али између оне Наполеонове изреке и коже лисице, треба рећи да понекад треба нешто и претрпети, чак и одглумити слабост, како то каже Сун Цу, и тиме нахранити ароганцију противника. У овом тренутку очигледно је да у региону постоје неки противници чија је ароганција нахрањена, али ми не треба на то да одговоримо неком лудом храброшћу, већ морамо да будемо мудри и та кожа лисице мора да буде добро употребљена.

За разлику од претходника, ми не смемо продавати опрему. Сељачка војска је знала да не можете само да имате плугове, радничка војска је знала да не можете само да имате стругове, да морате да имате и мачеве. Оно што плуг и струг заради, мач мора да одбрани. Не можете све плугове прековати у мачеве, нити ваља мачеве претворити у плугове. Мора бити и једног и другог.

Војна техника у ери цојстик ратова мора да буде на нивоу. Наша војска... За разлику од ових који су продавали све редом, који су продали

тенкове, транспортере, оружје, да би дизали себи станове на пашњацима, ми морамо своју војску опремати у складу са економијом земље. Треба дизати економију земље, али паралелно са дизањем економије земље морамо дизати техничку способност наше војске, морамо је најмодернијим оружјима, колико је могуће, наоружати.

Не слажем се са Живковићем да наши авиони не лете. Његова авијација не лети. Његова авијација су биле кокошке у селу Пуковац, које је пелцовао раствором јогурта да би узимао новац сељацима. То је била његова тешка авијација. Његова лака авијација, ја ћу то морати да прочитам, то су авиони марке дрозфила. Дрозфила је винска мушица. Његова лака авијација биле су винске мушице. Ја се с њим не могу сложити.

На крају, да не дужим, оно што ја као вођа Сељачке странке желим јесте оно што жели сваки наш сељак, сваки наш радник, сваки наш грађанин – ми желимо да наша држава буде снажна, да њена економија буде снажна, да њена војска буде добро наоружана, модерно наоружана, добро опремљена. Ми желимо да се наша држава такмичи, да буде прва на Балкану, да стиже европске земље. Ми желимо оно што добар домаћин жели за своју државу и за своју чељад.

Ми такође позивамо ове несрећнике, нећу рећи издајнике, да се ману ЦИА, нек се прихвате БИА. Ми не желимо са њима да се делимо по сваку цену. Ја их позивам на слогу, јер слога је пола победе. Позивам их да добро размисле и да тог страног врага за кога покушавају да раде отерамо са свог прага. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч?

Реч има народни посланик Владимир Ђукановић.

Пет минута и деветнаест секунди.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: Хвала.

Каже: „Ко на брдо ак’ и мало стоји, више види но онај под брдом“, фантастична мисао великог владике Рада, највећег српског мислиоца, у „Горском вијенцу“, што је, наравно, владици Данилу у самом спеву дато да каже. Е управо због тога, читајући данашњи интервју председника Републике – а сигурно је он много више од нас на брду, далеко боље види ситуацију у којој се налазимо – прилично сам забринут за ситуацију у којој се наша земља налази.

Све ово што нам се данас дешава са Хрватском, са тзв. државом Косово и политичарима оданде, то је, наравно, политика неких других, који гурају политичаре из тих земаља, односно из те тзв. државе, да раде против нас. Ти притисци ће се, како се усложњава ситуација и на Блиском истоку, а посебно овде, додатно усложњавати. Требало би тога да будемо свесни и да кажемо то јавности. Ми смо у врло тешкој ситуацији. Али баш зато ви морате

да будете што јачи и баш зато наше службе, наша војска и наша полиција морају да буду што јачи, и мора много више да се улаже у вас.

Част је, поновићу то из свог првог говора, радити за нашу службу, а срамота је радити за неку другу. Зато, када овде чујем – он је био сарадник ЦИА или не знам кога, па је напредовао још овде у каријери, требало би да нас буде срамота што су такви напредовали, а врсни официри некадашње Службе државне безбедности, нажалост, шутирани из наше службе само зато што су бранили земљу. А то смо доживљавали. Не мислим притом на оне којима се данас суди, било је ту и нечасног света, али они часни људи који су бранили земљу, а посебно у Војсци, који су били врсни официри, само им је кривица била што су се борили против НАТО-а, и шутирани су буквално из службе.

Е, видите, зато би требало да се стидимо, јер да бисте данас добили доброг оперативца у служби или врхунског војника и официра, морате много да уложите у њега, а неки су се тако лако одрицали тих људи. То ми никако не смемо радимо. Не смемо тај луксуз себи да допустимо.

Колико год да желимо мир и колико год да се трудимо да направимо мир, неко овде очигледно жели да потпали ситуацију, а ви сте дужни да то спречите. Ви у БИА сте дужни да имате врхунску аналитику пре свега, одличне оперативце, који умеју да препознају проблем. Наравно да је онај који вама руководи једини који може да види праву ситуацију, ко може да буде примљен и како да буде примљен. Не мислите ваљда да ћемо да цртамо конкурс у новинама каквог ћемо оперативца да примимо? Па то би било ван сваке памети!

Зато желим да још једном искористим ову прилику... А ви, господине Панићу, исправите ме, мада знам да свакако овде не можете, али, генерално, увек сте нам излазили у сусрет и на седницама Одбора. Да се не лажемо, ми смо сад имали једну парадоксалну ситуацију у нашој служби... За коју се иначе залажем да се врати – Служба државне безбедности, јер БИА ми је потпуно без везе. Вас су претворили у то да будете нека новинска агенција, ваши оперативци пишу тамо некакав извештај; суштински су вам везали руке чак и да ухапсите неког. А било би добро што више ових који овде вршљају, разне агентуре, да можете да похапсите. То би било добро. Али имали смо парадоксалну ситуацију да директор БИА није могао да смени начелника управе док му овај не да сагласност да га смени. То је била ненормална ситуација. Нормално је да сада донесите овакав закон, да омогућите човеку да ради посао.

Замислите када, рецимо, директор руског ФСБ-а не би могао да смени неког себи подређеног док му овај не да сагласност. Или у ЦИА, на пример, америчкој. Па то није нормално! А ми смо данас имали такву ситуацију у нашој служби. Надам се да се то више никад неће поновити. Баш зато би требало гласати за овај закон, зато што је то нешто што је добро, где омогућавате БИА да ради свој посао.

Наравно, ја се надам да ћете променити име. Не свиђа ми се нимало то – Безбедносно-информативна агенција. Волео бих да се вратите, искрено, на Службу државне безбедности, јер ваш је задатак да штитите безбедност ове државе. Нисте ви никаква новинска агенција, Танјуг нити било шта, ви сте служба државне безбедности, и то би тако требало да се зове.

Ово су веома добри закони, посебно војни. Морам да вам кажем, пошто смо прокламовали војну неутралност – тек ту сте дужни да штитите државу, зато што ће додатни притисци бити према нама. Више немамо декларацију, имамо законску обавезу да штитимо војну неутралност. Значи, ми морамо сада и те како да се припремимо на разна искушења и зато службе и Војска морају да нам јачају.

Према томе, позивам све да гласају за ове законе зато што су они управо уперени ка томе да нам Војска, службе и сви остали безбедносни системи јачају. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, министре.

АЛЕКСАНДАР ВУЛИН: Желим да се захвалим господину Косанићу, господину Богдановићу, господину Вељковићу, господину Вукадиновићу, госпођи Стојковић, господину Крлићу, господину Ристичевићу, господину Атлагићу, господину Ђукановићу, господину Лакетићу и госпођи Ковачевић. Све су то посланици који су уложили напор, ишчитали ова документа, нису се препустили дневнополитичким потребама, нису се ваљали у мржњи, у лажима. Ово су посланици и посланице који су вредно и одговорно радили оно за шта их је народ овде изабрао. Проверавали су квалитет закона који су пред њима, проверавали су квалитет законских решења и били су ту да свом народу, својој војсци, својој Безбедносно-информативној агенцији дају подршку или укажу на оно што сматрају да треба и може да се исправи. Зато желим да им се захвалим и изразим своје најдубље поштовање.

А свима који су се ваљали у својој мржњи и својим лажима бих да изразим извесну врсту разумевања, јер тежина пораза са којим се суочавају обично изазива баш овакве ствари. Знате како каже наш народ, народ који није ни народ ЦИА, ни народ ФБИ курсева, већ српски народ, такав какав јесте, каже – у поразу се не унизи. Али, као што видите, нису то животно искуство сви могли да савладају.

Што се тиче примедаба које смо добили овде, Закон о БИА треба хитно да се донесе да бисмо што пре растеретили ове људе, односно изменили и допунили га. Ја мислим да би требало у скорој будућности, када буде било времена, када се залечи ова прва рана, донети можда и нови закон. Врло је занимљиво да то критикују они који га нису донели од 2008. до 2012. године, није им уопште сметало ништа, а радили су све уредбама. Али добро, навикли смо да је то тако.

А ко ће да одређује систематизацију? Ко? Невладин сектор? Ко ће да одређује систематизацију ако неће директор БИА? Ко ће да одређује, на

крају, висину плата, систематизацију и све, него – предложиће директор БИА у свом сектору, па ће онда Влада да се сложи или не сложи. Не знам које је друго решење. Баш би ме занимало да чујем то друго решење, ко ће то да уради, како ће другачије да се ради.

Знате, занимљиво је такође, врло је занимљиво, да се они који су спровели приватизацију Србије од 100% сада жестоко буне против докапитализације од 49%. Шта, криво им је што нису стигли и то да распродају, и то да ураде, па им сад жао што ће сада бити ових 49%? А не чујем ни један једини аргумент.

Што се тиче тога да је Братислав Гашић члан Српске напредне странке, извините, он није више функционер СНС-а. Право да вам кажем, не само сад, зато што су партије ДОС-а и бившег режима постављале искључиво своје високе партијске функционере, па чак радиле паралелно, правиле структуре унутар БИА које су одговарале директно кабинету председника, односно људима задуженим за безбедност у његовом кабинету, а не за то надлежним органима. Али и то да занемаримо, причаћемо о томе, биће још прилике. Не могу да разумем зашто је у вишепартијском систему, у коме грађани гласају за политичке странке, срамота или опасност бити члан политичке странке. Не разумем зашто људи који су добили поверење нације, а добили су га на листама које су носиле и водиле политичке странке, због тога треба да буду кажњени и немају право да се баве оним за шта испуњавају све услове у складу са законом.

Постоји закон који регулише како се бира директор БИА. Зашто је то проблем и какав је то проблем? Не функционер, не активни функционер, само члан политичке странке која је освојила поверење грађана Србије. У вишепартијском систему тако то иде. У неким другим системима, ако бисмо дошли до беспартијског плурализма или како се то већ зове, онда вероватно можемо да радимо другачије. Сада не можемо и не треба.

Што се тиче појединих закона који су овде такође помињани, одмах да вам кажем да су сва овлашћења министра и начелника Генералштаба остала иста. Нека су уведена зато што имамо нове чланове, нове законе, па морате да прецизирате како је шта урађено и морате да дате потпуно нове одговоре када сте већ понудили нова питања. Не може другачије. Исто је као и досад.

Немојте да вас буну, на једном месту закона се каже – премешта и распоређује. Зашто је то стављено? То није никакво ново овлашћење, већ војно лице има могућност за пет премештаја, не више од тога. Е сад, када преместите војно лице, рецимо, из касарне на Бањици у касарну у Земуну, то би био премештај, остала би још четири. Не, сада се то мења и оставља се да се размешта када је у оквиру истог простора, истог гарнизона, тако да то није премештај, него га на овај начин пребацујете. Зато су стављене две речи, то није никакво ново овлашћење.

Али исто тако, дакле те две речи, односно то исто овлашћење даје се и министру и начелнику Генералштаба, наравно, он у Војсци, а министар у Министарству одбране. Дакле стриктно се води рачуна о томе да се ни на који начин не наруши та равнотежа, која је увек балансирана и о којој се води рачуна. Много овлашћења имате само у члановима којих није било, односно у институтима којих није било, па морате да их објасните и морате на други начин да их регулишете и уредите.

Овде се помињала и родна равноправност. Само да знате, укупно у Министарству одбране и у Војсци Србије има 20,50% дама. У Војсци 10,38%, а у Министарству одбране, опет због природе посла, што је сасвим логично, 48,12%. Само да знате да је, рецимо, здравствених радника у Војсци Србије 4.500 и већином су припаднице лепшег пола. Много, много веће армије немају такву родну равноправност. У мировним мисијама 11,89% припадница лепшег пола врши своју дужност према држави Србији.

Да објасним још једну ствар, а објашњаваћемо, верујем, још који пут: МЕНА која се овде помињала јесте МЕНА 500, то је организациона јединица у оквиру СДПР-а. Иначе, та реч МЕНА значи *Middle East and Africa*. То је за пројекте који се односе на тржишта Блиског истока и Африке, дакле ничије приватно власништво. Али нема везе, довољно је да слажете нешто па нека се прича о томе, нека звечи.

Још једном желим да се захвалим свим наведеним посланицима и посланицима, да се захвалим на њиховом стрпљењу и њиховој упорности, да изразим наду да ће наставак наше седнице бити обележен добрим предлозима и љубављу према својој земљи, а мање изливима беса, мржње и гнева због бројних пораза на бројним изборима. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Сагласно члану 98. став 4. Пословника, закључујем заједнички начелни и јединствени претрес о предлозима аката из тачака 1–13. дневног реда.

Прелазимо на 14. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЧЛАНОВА И ЗАМЕНИКА ЧЛАНОВА ОДБОРА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, који је поднела Посланичка група Српска радикална странка (јединствени претрес).

Молим посланичке групе, ако желе да дискутују, ако досада нису поднели пријаве, да се одмах пријаве.

Сагласно члану 92. став 3. Пословника, отварам јединствени претрес о Предлогу одлуке о изменама Одлуке о избору чланова и заменика чланова одбора Народне скупштине Републике Србије.

Да ли жели реч представник предлагача?

Није ту.

Пошто се нико није пријавио за дискусију, на основу члана 98. став 4. Пословника закључујем јединствени претрес о Предлогу одлуке.

Поштовани народни посланици, пошто смо завршили јединствени претрес о предлозима одлука из тачака 1, 2. и 14. дневног реда и предлозима закона о потврђивању међународних уговора из тачака 10–13. дневног реда, подсећам вас на одредбу члана 87. став 5. Пословника, према којој председник Народне скупштине може да одреди дан за гласање о предлогу појединог закона или одлуке одмах по завршетку претреса тог предлога закона или одлуке.

У складу с овом одредбом, одређујем петак, 27. април 2018. године, с почетком у 15.00 часова као дан за гласање о предлозима одлука и предлозима закона из тачака 1, 2, 10, 11, 12, 13 и 14 дневног реда ове седнице.

Сада одређујем паузу и гласање у 15.00 часова. Хвала.

(После паузе – 15.10)

ПРЕДСЕДНИК: Констатујем да је применом електронског система за гласање утврђено да су у сали присутна 133 народна посланика и да, према томе, постоје услови за одлучивање.

Пошто је Народна скупштина обавила јединствени претрес о Предлогу одлуке, прелазимо на **ОДЛУЧИВАЊЕ**.

Прелазимо на 1. тачку дневног реда – **ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О УСВАЈАЊУ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА УПОТРЕБЕ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ СНАГА ОДБРАНЕ У МУЛТИНАЦИОНАЛНИМ ОПЕРАЦИЈАМА У 2018. ГОДИНИ**.

Стављам на гласање Предлог одлуке о усвајању Годишњег плана употребе Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама у 2018. години, у начелу.

Закључујем гласање: за – 131, против – нико, уздржан – један, нису гласала четири посланика.

Констатујем да је Народна скупштина прихватила Предлог одлуке у начелу.

Прелазимо на одлучивање о поднетом амандману на Главу I. тачку 1. подтачке 1.1, 1.2, 1.5 и 1.12, Главу II. тачке 1, 2, 5. и 12, Главу III. тачке 1, 2. и 5. и Главу IV. тачку 1. Амандман су заједно поднели народни посланици Ђорђе Вукадиновић и Славиша Ристић.

Стављам на гласање овај амандман.

Закључујем гласање: за – два, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај амандман.

Пошто смо завршили одлучивање о амандману, приступамо гласању о Предлогу одлуке у целини.

Стављам на гласање Предлог одлуке о усвајању Годишњег плана употребе Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама у 2018. години, у целини.

Закључујем гласање: за – 133, против – нико, уздржан – један, није гласало седам народних посланика.

Констатујем да је Народна скупштина усвојила Предлог одлуке о усвајању Годишњег плана употребе Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама у 2018. години.

Прелазимо на 2. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О УЧЕШЋУ ПРИПАДНИКА ВОЈСКЕ СРБИЈЕ У МУЛТИНАЦИОНАЛНИМ ОПЕРАЦИЈАМА У 2018. ГОДИНИ.

Стављам на гласање Предлог одлуке о учешћу припадника Војске Србије у мултинационалним операцијама у 2018. години, у начелу.

Закључујем гласање: за – 133, против – нико, уздржаних – двоје, није гласало седам народних посланика.

Констатујем да је Народна скупштина прихватила Предлог одлуке у начелу.

Прелазимо на амандмане.

На тачку I. подтачке 1.1, 1.2, 1.5. и 1.12. амандман су заједно поднели Ђорђе Вукадиновић и Славиша Ристић.

Стављам на гласање амандман.

Закључујем гласање: за – пет, против – један, уздржан – нико.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила амандман.

Стављам на гласање Предлог одлуке о учешћу припадника Војске Србије у мултинационалним операцијама у 2018. години, у целини.

Закључујем гласање: за – 133, против – нико, уздржан – један. Констатујем да је Народна скупштина усвојила Предлог одлуке о учешћу припадника Војске Србије у мултинационалним операцијама у 2018. години.

Прелазимо на 10. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ МЕМОРАНДУМА О РАЗУМЕВАЊУ ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ ДРЖАВЕ ИЗРАЕЛ У ВЕЗИ СА ВОЈНОМ, ОДБРАМБЕНОМ И ОДБРАМБЕНО-ИНДУСТРИЈСКОМ САРАДЊОМ.

Стављам на гласање Предлог закона о потврђивању Меморандума о разумевању између Владе Републике Србије и Владе Државе Израел у вези са војном, одбрамбеном и одбрамбено-индустијском сарадњом, у целини.

Закључујем гласање: за – 135, против – нико, уздржаних – нема, није гласало седам народних посланика.

Констатујем да је Народна скупштина већином гласова свих народних посланика усвојила Предлог закона.

Прелазимо на 11. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ МЕМОРАНДУМА О РАЗУМЕВАЊУ ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ ГРЧКЕ О САРАДЊИ У ОКВИРУ АТИНСКОГ МУЛТИНАЦИОНАЛНОГ СТРАТЕШКО-ПОМОРСКОГ КООРДИНАЦИОНОГ ЦЕНТРА (AMSCC).

Стављам на гласање Предлог закона о потврђивању Меморандума о разумевању између Владе Републике Србије и Владе Републике Грчке о

сарадњи у оквиру Атинског мултинационалног стратешко-поморског координационог центра (AMSCC), у целини.

Закључујем гласање: за – 135, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да је Народна скупштина већином гласова свих народних посланика усвојила Предлог закона.

Прелазимо на 12. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ МЕМОРАНДУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ О САРАДЊИ У ОБЛАСТИ ВАЗДУХОПЛОВСТВА.

Стављам на гласање Предлог закона о потврђивању Меморандума између Владе Републике Србије и Владе Републике Српске о сарадњи у области ваздухопловства, у целини.

Закључујем гласање: за – 139, против – нико, уздржаних – нема, нису гласала три народна посланика.

Констатујем да је Народна скупштина већином гласова свих народних посланика усвојила Предлог закона.

Прелазимо на 13. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РУМУНИЈЕ О САРАДЊИ У ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ.

Стављам на гласање Предлог закона о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Румуније о сарадњи у области одбране, у целини.

Закључујем гласање: за – 135, против – нико, уздржаних – нема, није гласало осам народних посланика.

Констатујем да је Народна скупштина већином гласова свих народних посланика усвојила Предлог закона.

Прелазимо на 14. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЧЛАНОВА И ЗАМЕНИКА ЧЛАНОВА ОДБОРА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, који је поднела посланичка група Српска радикална странка (број 02-991/18 од 18. априла 2018. године).

Стављам на гласање Предлог одлуке о изменама Одлуке о избору чланова и заменика чланова одбора Народне скупштине Републике Србије, који је поднела посланичка група Српска радикална странка, у целини.

Закључујем гласање: за – 137, против – нико, уздржаних – нема, није гласало шест народних посланика.

Констатујем да је Народна скупштина већином гласова свих народних посланика усвојила Предлог закона.

Наставићемо са радом и дискусијом по амандманима у четвртак, 3. маја, у 10.00 часова, а дотле ћемо систем однети на поправку, за то нам треба неколико дана, да више не стрепимо да ли можемо да радимо или не можемо да радимо. Хвала.

(Седница је прекинута у 15.20 часова.)